

DERINIMO PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ĮSTATYMO NR. I-446 PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS REFORMOS ĮSTATYMO NR. I-1607 9, 10, 15, 16, 17, 18, 19 IR 20 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS PAĖMIMO VISUOMENĖS POREIKIAMS ĮGYVENDINANT YPATINGOS VALSTYBINĖS SVARBOS PROJEKTUS ĮSTATYMO NR. XI-1307 2, 5, 7, 12 IR 15 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖS ĮSTATYMO NR. IX-1314 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJŲ PLANAVIMO IR STATYBOS VALSTYBINĖS PRIEŽIŪROS ĮSTATYMO NR. XII-459 2, 3 IR 28 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJŲ PLANAVIMO ĮSTATYMO NR. I-1120 45 IR 47 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGOMŲ TERITORIJŲ ĮSTATYMO NR. I-301 30 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIEČIŲ NUOSAVYBĖS TEISIŲ Į IŠLIKUSĮ NEKILNOJAMĄJĮ TURTĄ ATKŪRIMO ĮSTATYMO NR. VIII-359 4 IR 17 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 589 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS MIŠKŲ ĮSTATYMO NR. I-671 4, 41, 5, 13 IR 15 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO TURTO KADASTRO ĮSTATYMO NR. VIII-1764 1 IR 4 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS GEODEZIJOS IR KARTOGRAFIJOS ĮSTATYMO NR. IX-415 2, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 19, 20, 21, 24, 27 IR 31 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS SAVIVALDYBIŲ INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS ĮSTATYMO NR. XIII-2895 4, 6, 10 IR 16 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PAJŪRIO JUOSTOS ĮSTATYMO NR. IX-1016 6 IR 10 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO KODEKSO 9 IR 231 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS KOMPENSACIJŲ UŽ VALSTYBĖS IŠPERKAMĄ NEKILNOJAMĄJĮ TURTĄ DYDŽIO, ŠALTINIŲ, MOKĖJIMO TERMINŲ BEI TVARKOS, TAIP PAT VALSTYBĖS GARANTIJŲ IR LENGVATŲ, NUMATYTŲ PILIEČIŲ NUOSAVYBĖS TEISIŲ Į IŠLIKUSĮ NEKILNOJAMĄJĮ TURTĄ ATKŪRIMO ĮSTATYME, ĮSTATYMO NR. VIII-792 8 IR 10 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VANDENS ĮSTATYMO NR. VIII-474 15 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽELDYNŲ ĮSTATYMO NR. X-1241 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGŲ ĮSTATYMO NR. XIII-2166 9 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS KELIŲ ĮSTATYMO NR. I-891 4, 5, 7, 9, 10, 13, 18 IR 20 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIV-661 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta į institucijų pastabas ir pasiūlymus
1.	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija 2022-03-29 raštas Nr. 22-3242	<i>Dėl ŽĮ Nr. I-446 pakeitimo įstatymo.</i> ŽĮ 7 straipsnio 1 dalyje ŽIC turėtų būti nurodomas kaip visos Lietuvos Respublikos teritorijoje esančios žemės ūkio paskirties žemės patikėtinis, o ŽĮ 7 straipsnio 1 dalies 1 punktą turėtų būti tikslinamas, išskiriant žemės ūkio paskirties žemę. Taip pat, atsižvelgiant į tai, kad Įstatymų projektų aiškinamajame rašte ŽIC yra visos Lietuvos Respublikos teritorijoje esančios žemės ūkio paskirties žemės patikėtinis, ŽĮ 7 straipsnio 5, 8, 9 dalys turi būti papildytos dėl ŽIC, kaip žemės ūkio paskirties žemės patikėtinio, pareigų ir funkcijų vykdant žemės ūkio paskirties žemės perdavimą patikėjimo teise kietiems 7 straipsnyje nurodytiems subjektams.	Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į suinteresuotų institucijų pastabas ŽĮ pakeitimo projektas patikslintas ir jame ŽIC nenurodoma kaip visos Lietuvos Respublikos teritorijoje esančios žemės ūkio paskirties žemės patikėtinis, todėl siūlomi pakeitimai, patikslinimai – neaktualūs.

2.	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija 2022-03-29 raštas Nr. 22-3242	<i>Dėl ŽĮ Nr. I-446 pakeitimo įstatymo.</i> ŽĮ 8 straipsnio 3 dalis turėtų būti papildoma, kad valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypus neatlygintinai naudotis įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka perduoda ir ŽIC.	Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į suinteresuotų institucijų pastabas ŽĮ pakeitimo projektas patikslintas ir jame ŽIC nenurodoma kaip visos Lietuvos Respublikos teritorijoje esančios žemės ūkio paskirties žemės patikėtinis, todėl siūlomi pakeitimai, patikslinimai – neaktualūs.
3.	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija 2022-03-29 raštas Nr. 22-3242	<i>Dėl ŽĮ Nr. I-446 pakeitimo įstatymo.</i> ŽĮ 9 straipsnio 1 dalis turėtų būti papildyta, kad valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypus įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka išnuomoja ir ŽIC.	Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į suinteresuotų institucijų pastabas ŽĮ pakeitimo projektas patikslintas ir jame ŽIC nenurodoma kaip visos Lietuvos Respublikos teritorijoje esančios žemės ūkio paskirties žemės patikėtinis, todėl siūlomi pakeitimai, patikslinimai – neaktualūs.
4.	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija 2022-03-29 raštas Nr. 22-3242	<i>Dėl ŽĮ Nr. I-446 pakeitimo įstatymo.</i> ŽĮ 11 straipsnio 1 dalis turėtų būti papildyta, kad valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypus kitų asmenų nuosavybėn įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka perleidžia ir ŽIC.	Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į suinteresuotų institucijų pastabas ŽĮ pakeitimo projektas patikslintas ir jame ŽIC nenurodoma kaip visos Lietuvos Respublikos teritorijoje esančios žemės ūkio paskirties žemės patikėtinis, todėl siūlomi pakeitimai, patikslinimai – neaktualūs.
5.	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija 2022-03-29 raštas Nr. 22-3242	<i>Dėl ŽĮ Nr. I-446 pakeitimo įstatymo.</i> ŽĮ 32 straipsnio 3 dalies nuostatos turėtų būti tikslinamos išskiriant žemės ūkio paskirties žemę.	Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į suinteresuotų institucijų pastabas ŽĮ pakeitimo projektas patikslintas ir jame ŽIC nenurodoma kaip visos Lietuvos Respublikos teritorijoje esančios žemės ūkio paskirties žemės patikėtinis, todėl siūlomi pakeitimai, patikslinimai – neaktualūs.
6.	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija 2022-03-29 raštas Nr. 22-3242	<i>Dėl ŽĮ Nr. I-446 pakeitimo įstatymo.</i> ŽĮ 40 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad ginčai dėl valstybės ir savivaldybių institucijų priimtų sprendimų žemės tvarkymo klausimais nagrinėjami Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka. Atkreipiame dėmesį, kad ŽIC nėra valstybės institucija, todėl 1 dalies nuostata turėtų būti papildoma.	Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į suinteresuotų institucijų pastabas ŽĮ pakeitimo projektas patikslintas ir jame ŽIC nenurodoma kaip visos Lietuvos Respublikos teritorijoje esančios žemės ūkio paskirties žemės patikėtinis, todėl siūlomi pakeitimai, patikslinimai – neaktualūs.
7.	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija 2022-03-29 raštas Nr. 22-3242	<i>Dėl ŽŪPŽĮI Nr. IX-1314 pakeitimo įstatymo</i> Atsižvelgiant į tai, kad ŽŪPŽĮI praplečiamas teisinis reguliavimas, ŽŪPŽĮI 1 straipsnio 3 dalies nuostata dėl žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo išimčių turėtų būti tikslinama, nurodant konkrečius straipsnius.	Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į suinteresuotų institucijų pastabas ŽĮ pakeitimo projektas patikslintas ir jame ŽIC nenurodoma kaip visos Lietuvos Respublikos teritorijoje esančios žemės ūkio paskirties žemės patikėtinis, todėl nuspręsta ŽŪPŽĮI nedėstyti nauja redakcija ir neatlikti su pertvarkos tikslais nesusijusių ŽŪPŽĮI pakeitimų.
8.	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija 2022-03-29 raštas Nr. 22-3242	<i>Dėl ŽŪPŽĮI Nr. IX-1314 pakeitimo įstatymo</i> ŽŪPŽĮI 3 straipsnio 2 dalyje ir ŽĮ 32 straipsnio 5 dalyje išvardytos ne viso ŽIC priskirtos funkcijos (pvz.. dėl valstybinės žemės ūkio paskirties žemės pardavimo ir nuomos be aukciono, perdavimo neatlygintinai naudotis, žemės ūkio paskirties žemės naudojimo valstybinės kontrolės ir t. t.).	Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į suinteresuotų institucijų pastabas ŽĮ pakeitimo projektas patikslintas ir jame ŽIC nenurodoma kaip visos Lietuvos Respublikos teritorijoje esančios žemės ūkio paskirties žemės patikėtinis, todėl nuspręsta ŽŪPŽĮI nedėstyti nauja redakcija ir neatlikti su pertvarkos tikslais nesusijusių ŽŪPŽĮI pakeitimų.

9.	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija 2022-03-29 raštas Nr. 22-3242	<i>Dėl ŽŪPŽII Nr. IX-1314 pakeitimo įstatymo</i> ŽŪPŽII 4 straipsnyje nustatyta, kad valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypai, esantys Lietuvos Respublikos teritorijoje, perduodami ŽIC patikėjimo teise Žemės įstatymo 7 straipsnyje ir Vyriausybės nustatyta tvarka. Įstatymų projektų aiškinamajame rašte nurodoma, kad ŽIC yra visos Lietuvos Respublikos teritorijoje esančios žemės ūkio paskirties žemės patikėtinis, atsižvelgiant į tai, ŽIC, kaip žemės ūkio paskirties žemės patikėtinis, turėtų būtų numatytas ŽI 7 straipsnyje ir jam žemės ūkio paskirties žemės sklypai neturėtų būti perduodami patikėjimo teise Žemės įstatymo 7 straipsnyje ir Vyriausybės nustatyta tvarka. Taip pat manome, kad patikslinus ŽI 7 straipsnį dėl ŽIC, kaip visos žemės ūkio paskirties žemės patikėtinio Lietuvos teritorijoje, ŽŪPŽII 4 straipsnio nuostata būtų perteklinė.	Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į suinteresuotų institucijų pastabas ŽI pakeitimo projektas patikslintas ir jame ŽIC nenurodoma kaip visos Lietuvos Respublikos teritorijoje esančios žemės ūkio paskirties žemės patikėtinis, todėl siūlomi pakeitimai, patikslinimai – neaktualūs.
10.	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija 2022-03-29 raštas Nr. 22-3242	<i>Dėl ŽŪPŽII Nr. IX-1314 pakeitimo įstatymo</i> ŽŪPŽII 7 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad žemės ūkio paskirties žemės paskirties keitimas (išskyrus miestuose, miesteliuose ir kitose urbanizuotose ar planuojamose urbanizuoti teritorijose) per vienus kalendorinius metus negali viršyti vieno procento bendro konkrečios savivaldybės teritorijos žemės ūkio paskirti žemės ploto, o šio straipsnio 4 dalyje nurodoma, kad „Kai žemės ūkio paskirties žemės paskirties keitimas per vienus kalendorinius metus viršija vieną procentą bendro konkrečios savivaldybės teritorijos kaimo gyvenamojoje vietovėje esančios žemės ūkio paskirties žemės ploto <.....>“. Manome, kad šiose nurodytose dalyse teritorijos turėtų būti suvienodintos.	Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į suinteresuotų institucijų pastabas ŽI pakeitimo projektas patikslintas ir jame ŽIC nenurodoma kaip visos Lietuvos Respublikos teritorijoje esančios žemės ūkio paskirties žemės patikėtinis, todėl nuspręsta ŽŪPŽII nedėstyti nauja redakcija ir neatlikti su pertvarkos tikslais nesusijusių ŽŪPŽII pakeitimų.
11.	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija 2022-03-29 raštas Nr. 22-3242	<i>Dėl ŽŪPŽII Nr. IX-1314 pakeitimo įstatymo</i> ŽŪPŽII 8 straipsnio 6 dalyje numatyta, kad lėšos, gautos už parduotus valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypus, paskirstomos taip: 1) 20 procentų – į Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos įgaliotos institucijos sąskaitą žemės valdų struktūrų gerinimo ir apleistų žemės plotų mažinimo priemonėms įgyvendinti, įskaitant privačios žemės įsigijimą valstybės nuosavybės pasinaudojant šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nustatyta pirmumo teise; 2) likusi dalis – į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą. ŽŪPŽII 3 straipsnio 2 dalies 3 punkte nustatyta, kad ŽIC teisės aktų nustatyta tvarka įgyvendina valstybės biudžeto ir Europos Sąjungos lėšomis	Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į suinteresuotų institucijų pastabas ŽI pakeitimo projektas patikslintas ir jame ŽIC nenurodoma kaip visos Lietuvos Respublikos teritorijoje esančios žemės ūkio paskirties žemės patikėtinis, todėl nuspręsta ŽŪPŽII nedėstyti nauja redakcija ir neatlikti su pertvarkos tikslais nesusijusių ŽŪPŽII pakeitimų.

		finansuojamas priemonės, gerinančias žemės valdų struktūras ir mažinančias apleistos žemės plotus. Atsižvelgdami į tai, manome, kad nuostata turėtų būti tikslinama nurodant, jog 20 procentų gautų lėšų turėtų būti pervedama į ŽIC sąskaitą.	
12.	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija 2022-03-29 raštas Nr. 22-3242	<i>Del ŽŪPŽII Nr. IX-1314 pakeitimo įstatymo</i> ŽŪPŽII 13 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad valstybės teritorijos dalies žemėtvarkos schemų rengimą pagal valstybės ir savivaldybių institucijų prašymus organizuoja ŽIC, savivaldybės teritorijos ar jos dalies žemėtvarkos schemų rengimą – savivaldybės administracijos direktorius. Kai žemėtvarkos schemai įgyvendinti būtina keisti ar koreguoti savivaldybės ar jos dalies bendrojo plano sprendinius, schemas rengimui turi pritarti savivaldybės taryba. Atsižvelgdami į Teritorijų planavimo įstatymo 4 straipsnio 1 dalį, kurioje nurodyta, kad teritorijų planavimo lygmenys skirstomi į valstybės, savivaldybės, vietovės, siūlome ŽŪPŽII 13 straipsnio 1 dalyje nurodyti ir lygmenis.	Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į suinteresuotų institucijų pastabas ŽI pakeitimo projektas patikslintas ir jame ŽIC nenurodoma kaip visos Lietuvos Respublikos teritorijoje esančios žemės ūkio paskirties žemės patikėtinis, todėl nuspręsta ŽŪPŽII nedėstyti nauja redakcija ir neatlikti su pertvarkos tikslais nesusijusių ŽŪPŽII pakeitimų.
13.	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija 2022-03-29 raštas Nr. 22-3242	<i>Del ŽŪPŽII Nr. IX-1314 pakeitimo įstatymo</i> ŽŪPŽII 16 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad Žemės informacinę sistemą valdo Žemės ūkio ministerijos įgaliota institucija, tvarko – ŽIC. Siūlome nustatyti, kad Žemės informacinę sistemą valdo Žemės ūkio ministerija ar jos įgaliota institucija, tvarko – ŽIC.	Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į suinteresuotų institucijų pastabas ŽI pakeitimo projektas patikslintas ir jame ŽIC nenurodoma kaip visos Lietuvos Respublikos teritorijoje esančios žemės ūkio paskirties žemės patikėtinis, todėl nuspręsta ŽŪPŽII nedėstyti nauja redakcija ir neatlikti su pertvarkos tikslais nesusijusių ŽŪPŽII pakeitimų.
14.	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija 2022-03-29 raštas Nr. 22-3242	<i>Del ŽŪPŽII Nr. IX-1314 pakeitimo įstatymo</i> ŽŪPŽII 18 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Žemės ūkio paskirties žemės naudojimo valstybinę kontrolę pagal Vyriausybės patvirtintus nuostatus organizuoja ir vykdo ŽIC, koordinuoja Žemės ūkio ministerija. Atsižvelgdami į tai, siūlome ŽŪPŽII 18 straipsnio 3 dalį papildyti nuostatomis, ar žemės sklypai naudojami pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir naudojimo būdą; ar laikomasi žemės sklypui nustatytų žemės servitutų; ar žemės sklypuose, vykdant ūkinę ir kitą veiklą, nepažeidžiamos teritorijų planavimo dokumentuose ar žemės valdos projektuose nustatytos žemės sklypų ribos, savavališkai neužimama ir (ar) nenaudojama žemė, vandens telkiniai ar nenaikinami (negadinami) geodeziniai punktai; ar žemės savininkai ir kiti naudotojai ėmėsi būtinų priemonių sunaikintiems ar sugadintiems riboženklams atkurti po to, kai buvo raštu įspėti tai padaryti ir pan.	Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į suinteresuotų institucijų pastabas ŽI pakeitimo projektas patikslintas ir jame ŽIC nenurodoma kaip visos Lietuvos Respublikos teritorijoje esančios žemės ūkio paskirties žemės patikėtinis, todėl nuspręsta ŽŪPŽII nedėstyti nauja redakcija ir neatlikti su pertvarkos tikslais nesusijusių ŽŪPŽII pakeitimų.

15.	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija 2022-03-29 raštas Nr. 22-3242	<i>Dėl ŽŪPŽII Nr. IX-1314 pakeitimo įstatymo</i> Žemės ūkio paskirties įsigijimo įstatymo pakeitimo įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad įgyvendinamuosius aktus priima žemės ūkio ministras. Atkreipiame dėmesį, kad įgyvendinamuosius teisės aktus priima Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Įstatymų projektų aiškinamajame rašte nėra pagrįsta ir paaiškinta, kodėl nuo 2023 m. gegužės 1 d. įsigalioja nauja Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės įstatymo 3 straipsnio 2 dalies redakcija.	Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į suinteresuotų institucijų pastabas ŽI pakeitimo projektas patikslintas ir jame ŽIC nenurodoma kaip visos Lietuvos Respublikos teritorijoje esančios žemės ūkio paskirties žemės patikėtinis, todėl nuspręsta ŽŪPŽII nedėstyti nauja redakcija ir neatlikti su pertvarkos tikslais nesusijusių ŽŪPŽII pakeitimų.
16.	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija 2022-03-29 raštas Nr. 22-3242	<i>Dėl ŽŪPŽII Nr. IX-1314 pakeitimo įstatymo</i> Siūlome įvertinti poreikį papildyti Žemės ūkio paskirties įsigijimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą baigiamosiomis nuostatomis dėl iki įstatymo įsigaliojimo pradėtų vykdyti procedūrų pabaigimo įsigaliojus projekte numatytiems pakeitimams, aptarti dokumentų perdavimo klausimus. Taip pat, siekiant teisinio reguliavimo aiškumo, siūlytume įvertinti poreikį baigiamosiose nuostatose nustatyti taisyklę tiems atvejams, kai iki įstatymo įsigaliojimo procedūros pradėtos spręsti teisme, tačiau, įsigaliojus įstatymo projekte numatytiems pakeitimams, pasikeitė vykdytojas.	Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į suinteresuotų institucijų pastabas ŽI pakeitimo projektas patikslintas ir jame ŽIC nenurodoma kaip visos Lietuvos Respublikos teritorijoje esančios žemės ūkio paskirties žemės patikėtinis, todėl nuspręsta ŽŪPŽII nedėstyti nauja redakcija ir neatlikti su pertvarkos tikslais nesusijusių ŽŪPŽII pakeitimų.
17.	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija 2022-03-29 raštas Nr. 22-3242	<i>Dėl Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo Nr. I-1607 9, 10, 15, 16, 17, 18, 19 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo (toliau – ŽRI)</i> Atsižvelgiant į tai, kad valstybinės žemės ūkio paskirties žemės Lietuvos teritorijoje patikėtiniu tampa ŽIC, ŽRI nuostatos turėtų būti peržiūrėtos ir papildytos dėl ŽIC funkcijų perduodant nuosavybėn neatlygintinai, parduodant, išnuomojant, formuojant valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypus. Taip pat ŽRI turi būti papildytas baigiamosiomis nuostatomis dėl iki įstatymo įsigaliojimo pradėtų vykdyti procedūrų pabaigimo įsigaliojus projekte numatytiems pakeitimams, aptarti dokumentų perdavimo klausimai. Taip pat, siekiant teisinio reguliavimo aiškumo, siūlytume įvertinti poreikį baigiamosiose nuostatose nustatyti taisyklę tiems atvejams, kai iki įstatymo įsigaliojimo procedūros pradėtos spręsti teisme, tačiau, įsigaliojus įstatymo projekte numatytiems pakeitimams, pasikeitė vykdytojas ir t. t.	Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į suinteresuotų institucijų pastabas ŽI pakeitimo projektas patikslintas ir jame ŽIC nenurodoma kaip visos Lietuvos Respublikos teritorijoje esančios žemės ūkio paskirties žemės patikėtinis, todėl siūlomi pakeitimai, patikslinimai – neaktualūs.

18.	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija 2022-03-29 raštas Nr. 22-3242	<i>Dėl Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 4 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo (toliau – Atkūrimo įstatymas)</i> Atsižvelgiant į tai, kad valstybinės žemės ūkio paskirties žemės Lietuvos teritorijoje patikėtiniu tampa ŽIC, Atkūrimo įstatyme turėtų būti peržiūrėtos ir papildytos dėl ŽIC funkcijų atkuriant nuosavybės į valstybinę žemės ūkio paskirties žemę. Taip pat Atkūrimo įstatymas turi būti papildytas baigiamosiomis nuostatomis dėl iki įstatymo įsigaliojimo pradėtų vykdyti procedūrų pabaigimo įsigaliojus projekte numatytiems pakeitimams, aptarti dokumentų perdavimo klausimai. Siekdami teisinio reguliavimo aiškumo, siūlytume įvertinti poreikį baigiamosiose nuostatose nustatyti taisyklę tiems atvejams, kai iki įstatymo įsigaliojimo procedūros pradėtos spręsti teisme, tačiau, įsigaliojus įstatymo projekte numatytiems pakeitimams, pasikeitė vykdytojas ir t. t.	Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į suinteresuotų institucijų pastabas ŽĮ pakeitimo projektas patikslintas ir jame ŽIC nenurodoma kaip visos Lietuvos Respublikos teritorijoje esančios žemės ūkio paskirties žemės patikėtinis, todėl siūlomi pakeitimai, patikslinimai – neaktualūs.
19.	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija 2022-03-29 raštas Nr. 22-3242	Įstatymų projektais neapspręsta bei aiškinamajame rašte taip pat nenurodyta, kas formuos valstybės politiką Nekilnojamojo turto kadastro srityje žemės ūkio paskirties žemėje.	Neatsižvelgta. Nekilnojamojo turto kadastro srityje valstybės politiką formuos AM, nepriklausomai nuo žemės naudojimo paskirties.
20.	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija 2022-03-29 raštas Nr. 22-3242	Įstatymų projektais nėra apspręsta bei aiškinamajame rašte nenurodyta, kokia institucija vykdys žemės valstybinę apskaitą.	Neatsižvelgta. ŽĮ pakeitimo projekto 32 straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodoma, jog Vyriausybės įgaliotos institucijos <...> planuoja valstybės biudžeto lėšomis vykdomus žemėtvarkos, miškotvarkos ir žemės valstybinės apskaitos darbus ir kontroliuoja, kaip jie vykdomi, administruoja valstybės biudžeto ir specialiųjų programų, įskaitant Europos Sąjungos, lėšas, skiriamas nurodytiems darbams, ir kontroliuoja, kaip jos naudojamos. Ši nuostata yra ir dabar galiojančiame ŽĮ.
21.	Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos 2022-03-28 raštas Nr. 1SD-602-3(3.3 E.)	Lietuvos Respublikos Konstitucijos 128 straipsnyje nustatyta, kad valstybinio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarką nustato įstatymas. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas yra ne kartą savo nutarimuose konstatavęs, kad valstybės turtas nėra savitiksliis, bet turi duoti naudą visuomenei ir turi būti tausojamas, nešvaistomas, racionaliai tvarkomas; įstatymai turi saugoti visų savininkų nuosavybės teises, taigi ir valstybės, kaip visos visuomenės organizacijos, nuosavybės teises; neleidžiamas toks teisinis reguliavimas, pagal kurį valstybei nuosavybės teise priklausantis turtas būtų valdomas, naudojamas, juo būtų disponuojama taip, kad būtų tenkinami tik	Neatsižvelgta. <...> savivaldybės (jų institucijos), veikdamos pagal Konstitucijos ir įstatymų apibrėžtą kompetenciją ir vykdydamos viešąjį administravimą ir/arba teikdamos viešąsias paslaugas, garantuoja ne tik teritorinės bendruomenės viešąjį interesą, bet ir visos valstybinės bendruomenės – pilietinės Tautos viešąjį interesą, kurį pagal savo kompetenciją garantuoja ir valstybės institucijos (Konstitucinio Teismo 2004 m. gruodžio 13 d. nutarimas). Konstitucinė nuostata, kad savivaldybės pagal Konstitucijos ir įstatymų apibrėžtą kompetenciją veikia laisvai ir savarankiškai, reiškia ir tai, kad jeigu Konstitucijoje ar įstatymuose tam tikros funkcijos yra priskirtos savivaldybėms, tai savivaldybės ir vykdo šias funkcijas ta apimtimi,

		<p>vienos socialinės grupės ar atskirų asmenų interesai arba poreikiai ir šis turtas netarnautų viešajam interesui, visuomenės poreikiui, tautos gerovei (Konstitucinio Teismo 2003 m. rugsėjo 30 d., 2007 m. liepos 5 d., 2007 m. lapkričio 23 d., 2008 m. birželio 30 d., 2009 m. kovo 2 d., 2010 m. vasario 26 d. nutarimai).</p> <p>Tuo tarpu Įstatymų projektuose nustatytas teisinis reguliavimas sukuria realias prielaidas savivaldybėms ir jų institucijoms priimti neprognozuojamus ir nevieningus sprendimus dėl valstybinės žemės valdymo, naudojimo ir disponavimo ja. Valstybė, atsisakydama valdymo, naudojimo ir disponavimo beveik visa valstybine žeme, o šias funkcijas perduodama vykdyti vietos savivaldos institucijoms, kurios veikia savaveiksmiškumo pagrindais, kartu praranda bet kokią realią įtaką ir teisę spręsti valstybinio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo klausimus, formuoti ir vykdyti nuoseklią, efektyvią valstybinio turto valdymo politiką, užtikrinti valstybės reikmes, susijusias su valstybine žeme.</p> <p>Negalima savivaldos institucijoms priskirti tokių funkcijų, kurių jos nebūtų pajėgios vykdyti (Konstitucinio Teismo 2002 m. sausio 14 d., 2005 m. liepos 8 d. nutarimai). Taigi tam tikrų valstybės funkcijų perdavimas savivaldybėms yra konstituciškai pateisinamas, tačiau tai turi būti daroma išimtinai tik siekiant užtikrinti veiksmingesnę valstybės valdžios ir piliečių sąveiką, valdymo demokratiškumą (Konstitucinio Teismo 2002 m. gruodžio 24 d., 2005 m. liepos 8 d. nutarimai).</p>	<p>kuria šios yra joms priskirtos. Tai reiškia, kad tam tikra dalis savivaldybių kompetencijos turi būti įgyvendinama tiesiogiai, kad savivaldybių tarybų sprendimų, priimtų neperžengiant jų kompetencijos ribų, įgyvendinimas neturi būti saistomas kurių nors valstybės institucijų ar pareigūnų sprendimų (leidimų, sutikimų ir pan.). Tačiau pabrėžtina, kad ir tos funkcijos, kurios priklauso išimtinai savivaldybėms, yra reglamentuojamos įstatymais. Nė viena iš šių funkcijų nereiškia, kad savivaldybės atitinkamoje srityje yra absoliučiai savarankiškos (Konstitucinio Teismo 2002 m. gruodžio 24 d. nutarimas).</p>
22.	Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos 2022-03-28 raštas Nr. 1SD-602-3(3.3 E.)	<p>Atkreiptinas dėmesys į tai, kad yra didelė rizika, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė perdavus valstybinės žemės valdymo funkcijas savivaldybėms žymiai padidėtų.</p> <p><...> decentralizavus valstybinės žemės valdymą, perdavus savivaldybėms valdyti patikėjimo teise ir valstybinę žemę, tikėtina, kad savivaldybių sprendimai dėl valstybinės žemės valdymo taip pat gali būti priimami neatsižvelgiant į bendrąją valstybės ir visuomenės interesą, būti nevienodi, atitinkantys tik vienos socialinės grupės ar atskirų asmenų interesus arba poreikius. Taigi teiginys, kad perdavus valstybinę žemę valdyti savivaldybėms bus iš esmės eliminuota korupcija, neatitinka tikrovės, ką parodo ir neseniai Specialiųjų tyrimų tarnybos atlikti tyrimai Kauno miesto savivaldybėje ir Vilniaus miesto savivaldybėje.</p>	<p>Neatsižvelgta. <...> savivaldybės (jų institucijos), veikdamos pagal Konstitucijos ir įstatymų apibrėžtą kompetenciją ir vykdydamos viešąjį administravimą ir/arba teikdamos viešąsias paslaugas, garantuoja ne tik teritorinės bendruomenės viešąjį interesą, bet ir visos valstybinės bendruomenės – pilietinės Tautos viešąjį interesą, kurį pagal savo kompetenciją garantuoja ir valstybės institucijos (Konstitucinio Teismo 2004 m. gruodžio 13 d. nutarimas).</p> <p>Konstitucinė nuostata, kad savivaldybės pagal Konstitucijos ir įstatymų apibrėžtą kompetenciją veikia laisvai ir savarankiškai, reiškia ir tai, kad jeigu Konstitucijoje ar įstatymuose tam tikros funkcijos yra priskirtos savivaldybėms, tai savivaldybės ir vykdo šias funkcijas ta apimtimi, kuria šios yra joms priskirtos. Tai reiškia, kad tam tikra dalis savivaldybių kompetencijos turi būti įgyvendinama tiesiogiai, kad savivaldybių tarybų sprendimų, priimtų neperžengiant jų kompetencijos</p>

			<p>ribų, įgyvendinimas neturi būti saistomas kurių nors valstybės institucijų ar pareigūnų sprendimų (leidimų, sutikimų ir pan.). Tačiau pabrėžtina, kad ir tos funkcijos, kurios priklauso išimtinai savivaldybėms, yra reglamentuojamos įstatymais. Nė viena iš šių funkcijų nereiškia, kad savivaldybės atitinkamoje srityje yra absoliučiai savarankiškos (Konstitucinio Teismo 2002 m. gruodžio 24 d. nutarimas).</p> <p>Atsižvelgiant į korupcijos pasireiškimo tikimybę, perdavus valstybinės žemės valdymo funkcijas savivaldybėms, ŽĮ (redakcija nuo 2023-05-01) numatytas naujas VI¹ skyrius „Savivaldybių, kaip valstybinės žemės patikėtinių priežiūra ir kontrolė“.</p>
23.	Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos 2022-03-28 raštas Nr. 1SD-602-3(3.3 E.)	<p><...> žemės nuoma statiniui, kurio paskirtis neatitinka žemės sklypo naudojimo būdo, yra negalima. Pabrėžtina, kad Tarnyba įgyvendina galiojančių teisės aktų nuostatas. Kita vertus, nors Aiškinamajame rašte ši problema yra iškeliama, tačiau Įstatymų projektuose ji visiškai nėra sprendžiama.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Su pertvarkos tikslais nesusijusių pakeitimų neįtraukiame, nes atsižvelgiant į dėl subjekto pokyčio keičiamų įstatymų skaičių ir galimų pakeitimų apimtį, tai neproporcingai išplėstų derinančių institucijų sąrašą, reikalautų plačios analizės ir kitų veiksmų, kurie apsunkintų sąlygas ir galimybes šiai pertvarkai įgyvendinti. Pirmajame pertvarkos etape atliekame pakeitimus, susijusius su pirmojo etapo pertvarkos tikslais. NŽT atliekamų funkcijų teisinio reguliavimo analizę planuojama atlikti antrame pertvarkos etape.</p>
24.	Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos 2022-03-28 raštas Nr. 1SD-602-3(3.3 E.)	<p>Aiškinamojo rašto 1 punkte nurodyta tikrovės neatspindinti informacija ir yra klaidinama nurodant, kad „savivaldybėms turint tik ribotas valstybinės žemės valdymo apimtis, įgyvendinti įstatymuose nustatytus uždavinius tampa sudėtinga arba neįmanoma, dėl ko nukenčia vietos gyventojų poreikiai, neužtikrinami nacionaliniu ir tarptautiniu lygiu keliami darnios plėtros uždaviniai, nepakankamas savivaldos savarankiškumas, o tai kuria neigiamą efektą ir kitose visuomeninių santykių srityse.</p> <p><...> savivaldybės turi visus įrankius planuoti savivaldybės teritorijos plėtrą rengiant savivaldybių ar jos dalių bendruosius planus, atitinkamai turi galimybę planuoti teritorijas, reikalingas įgyvendinti socialinius, kultūrinius, ekologinius, ekonominius ir kitų vietos bendruomenės interesus, ir tai daro tuo suinteresuotos savivaldybės. Pažymėtina, kad prieš keletą metų Žemės įstatymo</p> <p>7 straipsnio 2 dalimi buvo supaprastinta tvarka dėl valstybinės žemės sklypų perdavimo patikėjimo teise savivaldybėms valdyti. Šiuo metu sprendimus dėl valstybinės žemės sklypų perdavimo savivaldybėms patikėjimo teise priima Tarnyba, o</p>	<p>Neatsižvelgta. Įstatymų projektai parengti įgyvendinant Aštuonioliktosios Vyriausybės programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 14 punkto nuostatas, numatančias savivaldai suteikti daugiau galių, perleisti daugiau šiuo metu centralizuotai atliekamų funkcijų, skirti daugiau dėmesio papildomų investicijų pritraukimui į regionus, įgyvendinant šios programos 133.1 papunkčio nuostatas, numatančias iš naujo nustatyti Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos tikslus, kad ji užtikrintų visuomeninę naudą, nestabdydama visuomenei reikalingų iniciatyvų, įgyvendinant šios programos 157.4 papunkčio nuostatas, numatančias, žemės naudojimo politikos formavimą perduoti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, o NŽT funkcijas – savivaldai, įgyvendinant šios programos 178 punkto nuostatas, numatančias savivaldybėms suteikti daugiau galių veikti savarankiškai, priimti sprendimus dėl investicijų plėtros, plėsti ir tobulinti viešąsias paslaugas, kelti gyvenimo kokybę ir vietovės patrauklumą bei įgyvendinant šios programos 191.4 papunkčio nuostatas, numatančias aiškiai atskirti institucijų funkcijas, kad nebūtų dubliuojamas jų darbas ir būtų užtikrintas jo našumas, taip</p>

		savivaldybė turi pateikti tik prašymą ir pagrindimą, kokiai veiklai bus naudojamas žemės sklypas. 2021 m. į Tarnybą kreipėsi tik 12 savivaldybių (iš 60 -ies) dėl perdavimo patikėjimo teise valdyti valstybinės žemės sklypus.	pat aiškiai apibrėžti institucijų atsakomybes, sukurti ir optimizuoti procesus, sudarančius sąlygas darniam šalies regionų vystymuisi, racionaliam inžinerinės, socialinės infrastruktūros planavimui, viešųjų erdvių tvarkymui, teritorijų pritaikymui visiems visuomenės nariams ir kitų Vyriausybės programoje bei galiojančiuose įstatymuose įtvirtintų siekių įgyvendinimui.
25.	Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos 2022-03-28 raštas Nr. 1SD-602-3(3.3 E.)	Tarnyba, priimdama sprendimus dėl servitutų nustatymo administraciniu aktu ir sudarydama sandorius dėl servitutų nustatymo, taiko vienodą teisės aktų nuostatų taikymo praktiką visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje. Išskaidžius tokias pačias funkcijas, t. y. dalį perdavus savivaldybėms, kurios yra nepavaldžios kitoms institucijoms, o kitą dalį Vyriausybės įgaliotai institucijai, nebus užtikrinta vienoda, nuosekli ir aiški teisės aktų nuostatų taikymo praktika, jos suderinamumas, nebus užtikrintas bendras valstybės ir visuomenės interesas.	Neatsižvelgta. Konstitucinė nuostata, kad savivaldybės pagal Konstitucijos ir įstatymų apibrėžtą kompetenciją veikia laisvai ir savarankiškai, reiškia ir tai, kad jeigu Konstitucijoje ar įstatymuose tam tikros funkcijos yra priskirtos savivaldybėms, tai savivaldybės ir vykdo šias funkcijas ta apimtimi, kuria šios yra joms priskirtos. Tai reiškia, kad tam tikra dalis savivaldybių kompetencijos turi būti įgyvendinama tiesiogiai, kad savivaldybių tarybų sprendimų, priimtų neperžengiant jų kompetencijos ribų, įgyvendinimas neturi būti saistomas kurių nors valstybės institucijų ar pareigūnų sprendimų (leidimų, sutikimų ir pan.). Tačiau pabrėžtina, kad ir tos funkcijos, kurios priklauso išimtinai savivaldybėms, yra reglamentuojamos įstatymais. Nė viena iš šių funkcijų nereiškia, kad savivaldybės atitinkamoje srityje yra absoliučiai savarankiškos (Konstitucinio Teismo 2002 m. gruodžio 24 d. nutarimas).
26.	Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2022-04-01 raštas Nr. ((2.120Mr-03)-5K-2204520)-6K-2202000	<i>Dėl Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo 8 straipsnio 6 dalies bei Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 31 straipsnio 7 dalies siūlomų pakeitimų</i> Saugomų teritorijų įstatymo 31 straipsnio 7 dalis numato, kad valstybinių draustinių, valstybinių parkų ir biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijų draustinių, taip pat rekreacinių zonų valstybinė žemė, miškai, vandenys, krūmai, pelkės, akmenynai ir kita nenaudojama žemė neparduodama, išskyrus pagal Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymą parduodamą namų valdų, asmeninio ūkio, taip pat mėgėjų sodo ir sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemę bei iki 1 hektaro žemės ūkio veiklai tinkamus naudoti žemės plotus, įsiterpusius tarp privačios žemės sklypų. Manome, kad, siekiant panaikinti dviprasmybes ir skirtingas interpretacijas, šią teisės normą yra tikslinga suvienodinti su Žemės reformos įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi bei panaikinti žodžius „miškai, vandenys, krūmai, pelkės, akmenynai ir kita nenaudojama žemė“, nes tai yra sudėtinė parko funkcinė zonų dalis. Minėto Žemės reformos įstatymo 8 straipsnio 6 dalis numato, kad valstybinių parkų, valstybinių draustinių ir biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijose	Neatsižvelgta. Su pertvarkos tikslais nesusijusių pakeitimų neįtraukiame, nes atsižvelgiant į dėl subjekto pokyčio keičiamų įstatymų skaičių ir galimų pakeitimų apimtį, tai neproporcingai išplėstų derinančių institucijų sąrašą, reikalautų plačios analizės ir kitų veiksmų, kurie apsunkintų sąlygas ir galimybes šiai pertvarkai įgyvendinti. Pirmajame pertvarkos etape atliekame pakeitimus, susijusius su pertvarkos tikslais.

		<p>esančių draustinių, taip pat rekreacinių zonų teritorijose privačion nuosavybėn gali būti parduodami tik namų valdų, asmeninio ūkio, taip pat mėgėjų sodo ir sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemės sklypai bei tarp privačios žemės sklypų įsiterpę žemės ūkio veiklai tinkami naudoti ne didesni kaip 1 ha žemės plotai. Šie įsiterpę žemės plotai privačion nuosavybėn be aukciono gali būti parduodami tik gretimų žemės sklypų savininkams, nesilaikant šio įstatymo 10 straipsnyje nustatytos eilės.</p> <p>Žemės reformos įstatymo 13 straipsnyje dar 2012 metais buvo panaikintas draudimas privatizuoti žemę miestų teritorijų dalyse, kurios įrašytos į Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą. Atsižvelgiant į tai, urbanistinių draustinių žemės naudotojai yra nepagrįstai diskriminuojami lyginant su miestų teritorijų, įrašytų į Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą, žemės naudotojais, kadangi susiklosto situacijos, kai, pavyzdžiui, Vilniaus senamiestyje galima nusipirkti bet kurio naudojimo būdo žemę, tuo tarpu Trakų, Biržų, Anykščių ir Birštono senamiesčiuose – draudžiama, nes jie patenka į valstybinio parko „urbanistinį draustinį“, kurio teritorija sutampa su teritorija, įrašyta į Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą. Atsižvelgiant į tai, manome, yra tikslinga numatyti Žemės reformos įstatymo 8 straipsnio 6 dalyje bei Saugomų teritorijų įstatymo 31 straipsnio 7 dalyje dar vieną neparduodamos žemės išimtį – nacionalinių ir regioninių parkų teritorijose esančią žemę, patenkančią į urbanistinių draustinių teritoriją.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, Saugomų teritorijų įstatymo 31 straipsnio 7 dalį siūlome išdėstyti taip: „Valstybinių draustinių, valstybinių parkų, ir biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijose esančių rezervatų, draustinių (išskyrus urbanistinius draustinius) bei rekreacinių zonų valstybinę žemę neparduodama, išskyrus pagal Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymą parduodamą namų valdų, asmeninio ūkio, taip pat mėgėjų sodo ir sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemę bei iki 1 hektaro žemės ūkio veiklai tinkamus naudoti žemės plotus, įsiterpusius tarp privačios žemės sklypų.“</p> <p>Žemės reformos įstatymo 8 straipsnio 6 dalį siūlome išdėstyti taip: „Valstybinių draustinių, valstybinių parkų, ir biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijose esančių rezervatų, draustinių (išskyrus urbanistinius draustinius) bei rekreacinių</p>	
--	--	--	--

		zonų valstybinė žemė neparduodama, išskyrus pagal Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymą parduodamą namų valdų, asmeninio ūkio, taip pat mėgėjų sodo ir sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemę bei iki 1 hektaro žemės ūkio veiklai tinkamus naudoti žemės plotus, įsiterpusius tarp privačios žemės sklypų. Šie įsiterpę žemės plotai privačion nuosavybėn be aukciono gali būti parduodami tik gretimų žemės sklypų savininkams, nesilaikant šio įstatymo 10 straipsnyje nustatytos eilės.“	
27.	Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2022-04-01 raštas Nr. ((2.120Mr-03)-5K-2204520)-6K-2202000	<p><i>Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo 4 straipsnio siūlomų pakeitimų</i></p> <p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 28 d. nutarimo Nr. 1178 „Dėl valstybės ir savivaldybių nekilnojamųjų daiktų pardavimo viešame aukcione tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Nutarimas Nr. 1178) 2.1 papunktis numato, kad valstybei ar savivaldybėms nuosavybės teise priklausantis nekilnojamasis turtas viešame aukcione parduodamas kartu su jam priskirtu valstybei (savivaldybei) nuosavybės teise priklausančiu žemės sklypu ar jo dalimi, kurio reikia nekilnojamajam turtui eksploatuoti, jeigu pagal valstybinės žemės sandorių sudarymą reglamentuojančius įstatymus žemės sklypas gali būti perduodamas privačion nuosavybėn. Tokiais atvejais, kai nesant paveldėtojų, žemės ūkio paskirties žemės sklypus paveldi valstybė, laisvas žemės sklypas, kuriame nėra statinių, perduodamas patikėjimo teise NŽT, o jei sklype yra statinių, perduodamas patikėjimo teise Turto bankui. NŽT nuomone, tokiais atvejais turi būti išskirta teritorija statiniams ir jų priklausiniams eksploatuoti pagal Nekilnojamojo turto kadastrę įrašytą jų tiesioginę paskirtį bei, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Žemės įstatymo 37 straipsnio 7 punktu, minėtam žemės sklypui būtina inicijuoti formavimo pertvarkymo projektą, vadovaujantis žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. 3D-452/D1-513 „Dėl Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės), suformuojant atskirus žemės sklypus – žemės ūkio paskirties ir kitos paskirties. Dėl Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo 4</p>	<p>Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į suinteresuotų institucijų pastabas ŽĮ pakeitimo projektas patikslintas ir jame ŽIC nenurodoma kaip visos Lietuvos Respublikos teritorijoje esančios žemės ūkio paskirties žemės patikėtinis, todėl nuspręsta ŽŪPŽĮ nedėstyti nauja redakcija ir neatlikti su pertvarkos tikslais nesusijusių ŽŪPŽĮ pakeitimų. Pirmajame pertvarkos etape atliekame pakeitimus, susijusius su pertvarkos tikslais.</p>

		<p>straipsnio bei Nutarimo Nr. 1178 2.1 papunkčio nuostatų interpretacijos tarp NŽT ir Turto banko kilo nesutarimų, nes tam tikrais atvejais NŽT nesutinka pagal Nutarimo Nr. 1178 13.4.1 papunktį išduoti pažymą vientiso žemės ūkio paskirties žemės sklypo pardavimui. NŽT nuomone, Turto bankas tokiais atvejais turi inicijuoti formavimo ir pertvarkymo projektą, kurio tikslas pertvarkyti žemės sklypą, suprojektuojant du atskirus sklypus, t. y. žemės ūkio paskirties žemės sklypą ir kitos paskirties žemės sklypą, reikalingą statiniams eksploatuoti. NŽT teigia, kad atskyrus namų valdą ar užstatytą teritoriją į savarankišką kitos paskirties žemės sklypą, jis galėtų būti parduodamas, o žemės ūkio paskirties žemės sklypas – nuomojamas kaip laisva valstybinė žemės ūkio paskirties žemė. Tokia situacija yra socialiai bei ekonomiškai neteisinga ir neracionali dėl šių priežasčių: vadovaujantis Nutarimo Nr. 1178 7 punktu, žemės sklypų teritorijų planavimo dokumentų ar žemės valdos projektų ir žemės sklypų planų rengimą finansuoja aukciono organizatorius savo lėšomis, todėl tokiu būdu, manome, yra neracionaliai švaistomos Turto banko lėšos nereikalingiems formavimo ir pertvarkymo projektams, nes tokiais atvejais žemės ūkio sklype esantys pastatai tarnavo žemės ūkio naudmenoms naudoti, todėl neturėtų būti dirbtinai atskirti nuo žemėnaudos. Tokiu atveju praktiškai nebūtų jokių galimybių konsoliduoti šiuos du sklypus nuosavybės požiūriu. Taip pat pažymime, kad pagal Taisyklių 66 punktą, parengtam projektui turi raštiškai pritarti projekto iniciatorius (-iai), žemės sklypo (-ų) savininkas (-ai) ar valstybinės žemės patikėtinis (-iai). Praktikoje pasitaiko atvejų, kai Turto bankas patikėjimo teise perima paveldėtą turtą, kuris yra bendrosios dalinės nuosavybės objektas. Jeigu kiti turto bendraturčiai nesutinka raštiškai pritarti žemės sklypų formavimo ir (ar) pertvarkymo projektų rengimui, Turto bankui apskritai gali būti neįmanoma parduoti aukcione tokio paveldėto nekilnojamojo turto. Manome, kad Turto bankas, paveldėjęs žemės ūkio paskirties žemės sklypą su jame esančiais pastatais, turi jį realizuoti aukcione tokios pat apimties, kaip jis yra, nepriklausomai nuo žemės sklypo dydžio, todėl siūlome rengti ir teikti Lietuvos Respublikos Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo 4 straipsnio papildymą dalimi, kurioje būtų numatyta, kad aukcione Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 21 straipsnyje nustatyta tvarka gali</p>	
--	--	--	--

		<p>būti įsigyti centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo administruojami valstybės paveldėti žemės ūkio paskirties žemės sklypai, kuriuose yra valstybės paveldėti ir centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo patikėjimo teise valdomi statiniai. Atsižvelgiant į tai, siūlytume Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo 4 straipsnio 1 ir 2 dalis išdėstyti taip:</p> <p>„1. Laisva valstybinė žemės ūkio paskirties žemė neparduodama, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje nurodytus atvejus. Šio straipsnio 2 dalyje įvardyta valstybinė žemės ūkio paskirties žemė, dėl kurios pagal įstatymus, reglamentuojančius piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimą, nepateikti prašymai atkurti nuosavybės teises ją perduodant nuosavybėn neatlygintinai, parduodama suformavus žemės ūkio paskirties žemės sklypus teritorijų planavimo dokumentuose ar žemės valdos projektuose Žemės reformos įstatymo nustatyta tvarka.</p> <p>2. Teisę be aukciono pirkti valstybinę žemės ūkio paskirties žemę Vyriausybės nustatyta tvarka turi:</p> <p>1) be aukciono:</p> <p>a) asmenys, nuosavybės teise turintys žemės ūkio veiklai naudojamus statinius ir įrenginius, – šiems statiniams ir įrenginiams eksploatuoti jų naudojamus žemės ūkio paskirties žemės sklypus;</p> <p>b) asmeninio ūkio žemės naudotojai – jų naudojamus asmeninio ūkio žemės sklypus;</p> <p>c) privačių žemės sklypų savininkai – tarp jų nuosavybės teise valdomų žemės sklypų įsiterpusius valstybinės žemės ūkio paskirties žemės plotus, ne didesnius kaip 3 ha. Pirmumo teisė pirkti įsiterpusį valstybinės žemės ūkio paskirties žemės plotą taikoma jį nuomojančiam ar laikinai naudojančiam besiribojančio žemės sklypo savininkui.</p> <p>2) aukcione:</p> <p>a) aukciono laimėtojas – centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo administruojamus valstybės paveldėtus žemės ūkio paskirties žemės sklypus, kuriuose yra valstybės paveldėti ir centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo patikėjimo teise valdomi statiniai.“</p>	
28.	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų	Atkreipiame dėmesį, kad projektuojama pertvarka turėtų būti vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos strateginio	Atsižvelgta iš dalies. Pirmame etape planuojamas tik institucinis pokytis. Darbuotojų pokytis preliminarai nurodomas aiškinamojo

	ministerijos 2022-04-01 raštas Nr. 22-3242	valdymo įstatymo 4 straipsnyje nustatytais strateginio valdymo sistemos principais: darnumo ir integralumo, veiksmingumo ir orientavimosi į rezultatus, įrodymais grindžiamo valdymo, efektyvumo ir finansinio ilgalaikio tvarumo, bendradarbiavimo, atvirumo ir įtraukimo, ateities vertinimo. Manytume, kad rengiant Įstatymų projektus buvo nepakankamai atsižvelgta į minėtus principus, nes nepakankamai aiškiai grindžiamos siūlomos teisinės priemonės tikslams pasiekti, nepateikiama organizuojamos institucinės pertvarkos kaštų – naudos analizė, todėl nėra aiškus tokių siūlomų pakeitimų efektyvumas ir laukiama nauda (abejotina ar yra atsižvelgta į darbuotojų atleidimo kaštus, sistemų perkėlimo, perprogramavimo kaštus, duomenų (tiek fizinių archyvų, tiek informacinių duomenų bazėse esančių duomenų) perkėlimo kaštus).	rašto .. detalesni analizuojami .. Atliekamos visos reikalingos analizės. Šiuo metu renkama visa informacija. Planuojama, kad pokyčiams įgyvendinti papildomų lėšų neprireiks, tam numatoma skirti ne daugiau biudžeto lėšų, nei NŽT skiriama dabar. Priskyrus atskiras NŽT funkcijas atitinkamą patirtį ir kompetenciją turinčioms institucijoms, planuojama, kad lėšos bus panaudojamos efektyviau.
29.	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2022-04-01 raštas Nr. 22-3242	Aiškinamajame rašte numatyta: „siūloma nustatyti, kad kai valstybinė žemė reikalinga Vyriausybės nutarimu valstybei svarbiais pripažintiems projektams, regioninės svarbos projektams, kuriuos tokiais projektais pripažįsta regiono plėtros taryba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymu, taip pat Lietuvos Respublikos investicijų įstatyme nustatytais atvejais, kai jos reikia stambiems projektams įgyvendinti arba Žemės įstatymo 41 straipsnio 1 dalies 1–9 punktuose nurodytoms reikmėms ar kitoms valstybės reikmėms, savivaldybei patikėjimo teise perduota valstybinė žemė perduodama Vyriausybės įgaliotai institucijai“. Todėl svarbiems projektams įgyvendinti reikalingos žemės perdavimas iš vieno patikėtinio kitam užtruks ir prailgins projekto įgyvendinimo terminus. Siūlome įvertinti galimybę sutrumpinti žemės patikėjimo teisės pervedimo tarp patikėtinių terminus ir supaprastinti valstybei svarbių projektų žemės sklypų perdavimą tarp patikėtinių arba numatyti, kad visa žemė, reikalinga valstybei svarbiems projektams, regioninės svarbos projektams, kuriuos tokiais projektais pripažįsta regiono plėtros taryba, vystyti yra patikėjimo teise valdoma Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos be papildomų administracinių procedūrų.	Atsižvelgta iš dalies. Pirmajame pertvarkos etape atlika pakeitimus, susijusius su pertvarkos tikslais. Įvertinta galimybė sutrumpinti žemės patikėjimo teisės pervedimo tarp patikėtinių terminus ir supaprastinti valstybei svarbių projektų žemės sklypų perdavimą tarp patikėtinių. Tačiau siūlymas numatyti, kad visa žemė, reikalinga valstybei svarbiems projektams, regioninės svarbos projektams, kuriuos tokiais projektais pripažįsta regiono plėtros taryba, vystyti yra patikėjimo teise valdoma Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos be papildomų administracinių procedūrų, teisėkūros ir viešojo administravimo prasme yra abstraktus. Siekiant, kad būtų tinkamai įgyvendinamas teisėkūros aiškumo principas ir viešojo intereso užtikrinimas negalime ŽĮ nurodyti, jog <...> valdoma Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos be papildomų administracinių procedūrų.
	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2022-04-01 raštas Nr. 22-3242	Geodezijos ir kartografijos įstatymo projekto 5 straipsniu keičiamo Geodezijos ir kartografijos įstatymo 11 straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatoma, kad savivaldybės tvarko savivaldybės erdvinių duomenų rinkinio duomenis, apimančius	Neatsižvelgta. Su pertvarkos tikslais nesusijusių pakeitimų neįtraukiame, nes atsižvelgiant į dėl subjekto pokyčio keičiamų įstatymų skaičių ir galimų pakeitimų apimtį, tai neproporcingai išplėstų derinančių institucijų sąrašą, reikalautų plačios analizės ir kitų

		<p>savivaldybės teritoriją, ir aplinkos ministro nustatyta tvarka juos integruoja į Topografijos ir inžinerinės infrastruktūros informacinės sistemos (toliau – TIIS) Žemės paviršiaus gamtinių ir antropogeninių objektų erdviųjų duomenų rinkinį. Iš to seka, kad savivaldybės erdviųjų duomenų rinkinys tvarkomas TIIS. Atkreipiame dėmesį, kad, remiantis Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 11 straipsnio 2 dalies 7 punkto nuostatomis, institucija, kurdama ir tvarkydama valstybės informacinius išteklius, privalo reikalingus duomenis pirmiausia gauti iš kitų valstybės informacinių sistemų ir registrų ir rinkti iš kitų šaltinių tik tuos duomenis, kurie nėra tvarkomi kitose valstybės informacinėse sistemose ir registruose, todėl negali būti gaunami per valstybės informacinių sistemų ar registrų sąveiką. Pastebėtina, kad minėtai teisės akto nuostatai prieštarauja Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatymo 27 straipsnio 4 dalies nuostatos, kad savivaldybės erdviųjų duomenų rinkinį, naudojamą Georeferencinio pagrindo kadastro duomenims tvarkyti, savivaldybės neatlygintinai teikia šio kadastro tvarkytojui Georeferencinio pagrindo kadastro nuostatuose nustatyta tvarka. Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, siūlome Geodezijos ir kartografijos įstatymo projekto 16 straipsnį, kuriuo keičiamas Geodezijos ir kartografijos įstatymo 27 straipsnis, papildyti nuostatomis dėl Geodezijos ir kartografijos įstatymo 27 straipsnio 4 dalies pripažinimo netekusia galios.</p>	<p>veiksmų, kurie apsunkintų sąlygas ir galimybes šiai pertvarkai įgyvendinti. Pirmajame pertvarkos etape atliekame pakeitimus, susijusius su pirmojo etapo pertvarkos tikslais. Išsamesnė teisinio reguliavimo analizė planuojama atlikti antrame pertvarkos etape.</p>
30.	<p>Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2022-04-01 raštas Nr. 22-3242</p>	<p>Žemės įstatymo projekto 32 straipsnio 4 dalies 2 punkte (redakcija, įsigaliosianti 2023 m. gegužės 1 d.) siūloma nustatyti, kad Žemės informacinę sistemą tvarko Žemės ūkio ministerijos įgaliota institucija. Ši nuostata suponuoja mintį, kad Žemės informacinės sistemos valdytoja bus paskirta Žemės ūkio ministerija. Tačiau Žemės įstatymo projekte nėra nuostatų, kuriomis Žemės ūkio ministerijai būtų pavesta vykdyti funkcijas, kurioms kompiuterizuoti buvo sukurta Žemės informacinė sistema. Primename, kad, remiantis Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 30 straipsnio 1 dalimi, institucija steigia valstybės informacinę sistemą, siekdama teisės aktuose nustatytoms funkcijoms, išskyrus vidaus administravimą, atlikti reikiamą informaciją apdoroti informacinių technologijų priemonėmis. Vadovaudamiesi šia teisės akto nuostata bei Valstybės informacinių sistemų</p>	<p>Neatsižvelgta. Su pertvarkos tikslais nesusijusių pakeitimų neįtraukiame, nes atsižvelgiant į dėl subjekto pokyčio keičiamų įstatymų skaičių ir galimų pakeitimų apimtį, tai neproporcingai išplėstų derinančių institucijų sąrašą, reikalaujant plačios analizės ir kitų veiksmų, kurie apsunkintų sąlygas ir galimybes šiai pertvarkai įgyvendinti. Pirmajame pertvarkos etape atliekame pakeitimus, susijusius su pertvarkos tikslais.</p>

		<p>steigimo, kūrimo, modernizavimo ir likvidavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. vasario 27 d. nutarimu Nr. 180 „Dėl valstybės informacinių sistemų steigimo, kūrimo, modernizavimo ir likvidavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 14.1 papunkčiu, siūlytume Žemės įstatymo projekte apibrėžti Žemės ūkio ministerijos funkcijas, kurioms kompiuterizuoti įsteigta Žemės informacinė sistema.</p> <p>Remdamiesi pirmiau išdėstytais argumentais ir atsižvelgdami į Žemės įstatymo projekto 35 straipsnio 9 dalį, kad Žemėtvarkos planavimo dokumentų rengimo informacinės sistemos paskirtis, organizacinė, informacinė ir funkcinė struktūra, kaupiamų duomenų šaltiniai nustatomi aplinkos ministro patvirtintuose Žemėtvarkos planavimo dokumentų rengimo informacinės sistemos nuostatuose, Žemės įstatymo projekte siūlytume apibrėžti ir Aplinkos ministerijos funkcijas, kurioms kompiuterizuoti įsteigta Žemėtvarkos planavimo dokumentų rengimo informacinė sistema.</p>	
31.	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2022-04-01 raštas Nr. 22-3242	<p>Žemės įstatymo projekto 36 straipsnio 6 dalies 2 punkte nustatyta, kad kaip atskiras žemės sklypas neformuojami žemės plotai, kuriuos užima elektros linijų stulpai ir kiti inžinerinės infrastruktūros objektai, kuriems aptarnauti reikalingas ne didesnis kaip 0,01 ha žemės plotas. Šios žemės naudojimo apribojimai nustatomi teisės aktų nustatyta tvarka. Iš šios nuostatos neaišku, nei kas įgaliojamas nustatyti tuos apribojimus, nei kokių teisės aktų nustatyta tvarka. Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad vienas esminių Konstitucijoje įtvirtinto teisinės valstybės principo elementų yra teisinis tikrumas ir teisinis aiškumas, todėl tokių blanketinių nuorodų įstatymuose turėtų būti vengiama.</p>	<p>Neatsižvelgta. Su pertvarkos tikslais nesusijusių pakeitimų neįtraukiame, nes atsižvelgiant į dėl subjekto pokyčio keičiamų įstatymų skaičių ir galimų pakeitimų apimtį, tai neproporcingai išplėstų derinančių institucijų sąrašą, reikalautų plačios analizės ir kitų veiksmų, kurie apsunkintų sąlygas ir galimybes šiai pertvarkai įgyvendinti. Pirmajame pertvarkos etape atliekame pakeitimus, susijusius su pertvarkos tikslais.</p>
32.	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2022-04-01 raštas Nr. 22-3242	<p>Žemės įstatymo projekto 37 straipsnio 8 dalyje numatyta, kad kvalifikacijos pažymėjimų galiojimo sustabdymo atvejus, taip pat kvalifikacijos pažymėjimų galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo taisyklės tvirtina Vyriausybė. Kvalifikacijos pažymėjimas laikytinas licencija, nes juo suteikiama teisė užsiimti tam tikra ūkine veikla. Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymo, įgyvendinančio 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje (toliau – Paslaugų direktyva), 5 straipsnyje yra nustatyta, kad leidimų išdavimo, jų galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir</p>	<p>Neatsižvelgta. Su pertvarkos tikslais nesusijusių pakeitimų neįtraukiame, nes atsižvelgiant į dėl subjekto pokyčio keičiamų įstatymų skaičių ir galimų pakeitimų apimtį, tai neproporcingai išplėstų derinančių institucijų sąrašą, reikalautų plačios analizės ir kitų veiksmų, kurie apsunkintų sąlygas ir galimybes šiai pertvarkai įgyvendinti. Pirmajame pertvarkos etape atliekame pakeitimus, susijusius su pertvarkos tikslais.</p>

		leidimų galiojimo panaikinimo esminiai reikalavimai, taip pat reikalavimai, kurių vykdydami veiklą turi laikytis leidimą gavę teikėjai, nustatomi įstatymais vadovaujantis šio įstatymo 4 straipsnyje nurodytais principais. Vyriausybė negali būti įgaliojama nustatyti kvalifikacijos pažymėjimų galiojimo sustabdymo atvejų, nes ūkio subjekto teisė vykdyti tam tikrą veiklą gali būti ribojama tik įstatymu. Siūlytume atsisakyti įgaliojimo Vyriausybei nustatyti kvalifikacijos pažymėjimų galiojimo sustabdymo atvejus ir juos visus nurodyti įstatyme.	
33.	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2022-04-01 raštas Nr. 22-3242	<...> brauktinos Žemės įsigijimo įstatymo projekto 3 straipsnio 2 dalies 2 punkto nuostatos, kad Žemės informacinę sistemą tvarko Žemės informacijos centras, bei 16 straipsnio 2 dalies nuostatos, kad Žemės informacinę sistemą valdo Žemės ūkio ministerijos įgaliota institucija, tvarko –Žemės informacijos centras.	Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į suinteresuotų institucijų pastabas ŽĮ pakeitimo projektas patikslintas ir jame ŽIC nenurodoma kaip visos Lietuvos Respublikos teritorijoje esančios žemės ūkio paskirties žemės patikėtinis, todėl nuspręsta ŽŪPŽĮI nedėstyti nauja redakcija ir neatlikti su pertvarkos tikslais nesusijusių ŽŪPŽĮI pakeitimų. Pirmajame pertvarkos etape atliekame pakeitimus, susijusius su pirmojo etapo pertvarkos tikslais.
34.	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2022-04-01 raštas Nr. 22-3242	Žemės įsigijimo įstatymo projekto 16 straipsnio 3 dalies nuostatos, kad Žemės informacinės sistemos tvarkomų duomenų turinys, apimtis, duomenų įrašymo, tvarkymo ir teikimo tvarka nustatomi Žemės ūkio ministerijos patvirtintuose Žemės informacinės sistemos nuostatuose, suponuoja mintį, kad Žemės informacinės sistemos valdytoja bus paskirta Žemės ūkio ministerija. Tačiau Žemės įsigijimo įstatymo projekto 16 straipsnio 2 dalyje nurodoma, kad Žemės informacinę sistemą valdo Žemės ūkio ministerijos įgaliota institucija. Taigi, iš Žemės įsigijimo įstatymo projekto 16 straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatų neaišku, kokia institucija vykdys Žemės informacinės sistemos valdytojo funkcijas (Žemės ūkio ministerija ar jos įgaliota institucija), todėl siūlome tikslinti minėto projekto nuostatas.	Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į suinteresuotų institucijų pastabas ŽĮ pakeitimo projektas patikslintas ir jame ŽIC nenurodoma kaip visos Lietuvos Respublikos teritorijoje esančios žemės ūkio paskirties žemės patikėtinis, todėl nuspręsta ŽŪPŽĮI nedėstyti nauja redakcija ir neatlikti su pertvarkos tikslais nesusijusių ŽŪPŽĮI pakeitimų. Pirmajame pertvarkos etape atliekame pakeitimus, susijusius su pirmojo etapo pertvarkos tikslais.
35.	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2022-04-01 raštas Nr. 22-3242	Siūlome tikslinti Žemės įsigijimo įstatymo projekto 5 straipsnio 2 dalies 1 punkto formuluotę „fiziniai asmenys, įregistravę ūkininko ūkį Ūkininko ūkio įstatyme nustatyta tvarka“ (analogiška formuluotė vartojama ir 11 straipsnio 1 dalies 2-4 punktuose), kadangi ši formuluotė sudaro išpūdį, kad fiziniai asmenys yra Ūkininko ūkio registro tvarkytojai. Ši pastaba taikytina ir Žemės įsigijimo įstatymo projekto 11 straipsnio 1 dalies 4 punkte vartojamai formuluotei „juridinis asmuo, įregistravęs juridinio asmens buveinę savivaldybės teritorijoje“.	Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į suinteresuotų institucijų pastabas ŽĮ pakeitimo projektas patikslintas ir jame ŽIC nenurodoma kaip visos Lietuvos Respublikos teritorijoje esančios žemės ūkio paskirties žemės patikėtinis, todėl nuspręsta ŽŪPŽĮI nedėstyti nauja redakcija ir neatlikti su pertvarkos tikslais nesusijusių ŽŪPŽĮI pakeitimų. Pirmajame pertvarkos etape atliekame pakeitimus, susijusius su pirmojo etapo pertvarkos tikslais.

36.	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2022-04-01 raštas Nr. 22-3242	Redakciniu aspektu tikslintina Žemės įsigijimo įstatymo projekto 17 straipsnio 4 dalies formuluotė „panaudojant žemės informacinės sistemos, kitų gamtos išteklių kadastrų ir registrų duomenis“ (siūlytume rašyti „panaudojant Žemės informacinės sistemos, kitų valstybės informacinių sistemų ir (ar) valstybės registrų duomenis apie gamtos išteklius“). Be to, siūlytume atskleisti šio projekto 17 straipsnio 4 dalyje vartojamos formuluotės „geoinformacinė medžiaga“ turinį.	Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į suinteresuotų institucijų pastabas ŽĮ pakeitimo projektas patikslintas ir jame ŽIC nenurodoma kaip visos Lietuvos Respublikos teritorijoje esančios žemės ūkio paskirties žemės patikėtinis, todėl nuspręsta ŽŪPŽĮI nedėstyti nauja redakcija ir neatlikti su pertvarkos tikslais nesusijusių ŽŪPŽĮI pakeitimų. Pirmajame pertvarkos etape atliekame pakeitimus, susijusius su pirmojo etapo pertvarkos tikslais.
37.	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2022-04-01 raštas Nr. 22-3242	Žemės įsigijimo įstatymo projekto 7 straipsnio 2 dalies nuostata, kad žemės ūkio paskirties žemės paskirties keitimas per vienus kalendorinius metus negali viršyti vieno procento tikėtina gali prisidėti prie mažesnio investicijų pritraukimo į mažesnes savivaldybes. Pažymėtina, kad didelė dalis už miestų ribų esančių žemės sklypų yra žemės ūkio paskirties. Nemaža dalis bendrovių, atsidarančių savo gamyklas ar vykdančių veiklą mažesnėse savivaldybėse, tai daro būtent už miestų ribų dėl apribojimų, kurie taikomi gamykloms esant arti gyvenamųjų teritorijų. Tuo pagrindu, nustatant apribojimus pakeisti paskirtį šiose teritorijose, būtų formaliai apribojamos savivaldybių galimybės pritraukti užsienio investuotojus, kurie negali gauti valstybei svarbaus projekto statuso. Todėl siūlytume apsvarstyti alternatyvius nuostatos variantus, nustatant didesnę keitimo procentą arba kitaip modifikuojant šią nuostatą.	Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į suinteresuotų institucijų pastabas ŽĮ pakeitimo projektas patikslintas ir jame ŽIC nenurodoma kaip visos Lietuvos Respublikos teritorijoje esančios žemės ūkio paskirties žemės patikėtinis, todėl nuspręsta ŽŪPŽĮI nedėstyti nauja redakcija ir neatlikti su pertvarkos tikslais nesusijusių ŽŪPŽĮI pakeitimų. Pirmajame pertvarkos etape atliekame pakeitimus, susijusius su pirmojo etapo pertvarkos tikslais.
38.	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2022-04-01 raštas Nr. 22-3242	Atkreipiame dėmesį, kad Ekonomikos ir inovacijų ministerija 2021 m. spalio 26 d. raštu Nr. (23.6-71Mr)-3-4686 „Dėl valstybinės žemės sklypų rezervavimo modelio“ yra pateikusi Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai pasiūlymus Lietuvos Respublikos žemės įstatymo pakeitimui bei papildymui, kurie turėtų būti įtraukti į Jūsų parengtą Žemės įstatymo naujoje redakcijoje projektą. Pasiūlymai yra susiję su Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planu numatyta įgyvendinti 5.2.9 priemone „Sukurti ir patvirtinti valstybinės žemės sklypų rezervavimo modelį, užtikrinantį išvystytų didelių žemės sklypų (teritorijų) pasiūlą naujoms gamybos investicijoms pritraukti“ (toliau – Plano priemonė). Šiems procesams įgyvendinti siūloma įtraukti modelį apibrėžiančias teisės aktų nuostatas į parengtą Įstatymų projektų paketą, t. y. Lietuvos Respublikos žemės	Neatsižvelgta. Su pertvarkos tikslais nesusijusių pakeitimų neįtraukiame, nes atsižvelgiant į dėl subjekto pokyčio keičiamų įstatymų skaičių ir galimų pakeitimų apimtį, tai neproporcingai išplėstų derinančių institucijų sąrašą, reikalaujant plačios analizės ir kitų veiksmų, kurie apsunkintų sąlygas ir galimybes šiai pertvarkai įgyvendinti. Pirmajame pertvarkos etape atliekame pakeitimus, susijusius su pirmojo etapo pertvarkos tikslais.

		įstatymą, Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės įstatymą. Be to, į Įstatymų projektų paketą būtų tikslinga papildomai įtraukti ir Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo pakeitimus (jie yra parengti ir galėtų būti pateikti Aplinkos ministerijai juos įtraukiant į Įstatymų projektų paketą).	
39.	Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos 2022-03-30 raštas Nr. 2-1500	<p>Atkreipiame dėmesį į jau anksčiau keltą servitutų nustatymo sandoriais problemą, kai žemės sklypo, kuriame turėtų būti nustatytas servitutas, patikėtinis yra ne Nacionalinė žemės tarnyba. Žemės įstatymo projektu keičiamo dabartinio šio įstatymo 23 straipsnio 10 dalies formuluotėje yra aptartas tik savivaldybės ar Vyriausybės įgaliotos institucijos patikėjimo teise valdomų žemės sklypų atvejis, nenustatant aiškaus reglamentavimo likusiais atvejais, kai valstybinės žemės patikėtiniai yra kiti subjektai, tokie kaip pvz., AB „LTG Infra“. Sistemiskai vertinant Žemės įstatymo bei valstybės turto valdymą reglamentuojančių teisės aktų nuostatas, nėra aišku, ar minėti subjektai turi teisę sudaryti sandorius dėl servitutų nustatymo, nors tam tikrais atvejais servituto nustatymas yra tinkamiausias kelias išspręsti žemės naudojimo klausimą, pvz., kai kita valstybės sektoriaus įmonė planuoja AB „LTG Infra“ patikėjimo teise valdomame žemės sklype tiesti valstybinės reikšmės infrastruktūrą.</p> <p>Pažymėtina, kad šiuo metu susidariusi situacija apsunkina valstybei reikšmingų infrastruktūros projektų įgyvendinimą, todėl prašome į ŽĮ pakeitimo įstatymo projektą įtraukti nuostatas, nustatančias aiškią visų valstybinės žemės patikėtinių teisę sudaryti sandorius dėl servitutų nustatymo jų patikėjimo teise valdomuose žemės sklypuose.</p>	Atsižvelgta iš dalies. Su pertvarkos tikslais nesusijusių pakeitimų neįtraukiame, nes atsižvelgiant į dėl subjekto pokyčio keičiamų įstatymų skaičių ir galimų pakeitimų apimtį, tai neproporcingai išplėstų derinančių institucijų sąrašą, reikalaudų plačios analizės ir kitų veiksmų, kurie apsunkintų sąlygas ir galimybes šiai pertvarkai įgyvendinti. Pirmajame pertvarkos etape atliekame pakeitimus, susijusius su pirmojo etapo pertvarkos tikslais. Servitutų nustatymo sandoriais galimybės visiems valstybinės žemės patikėtiniams problema planuojama analizuoti pertvarkos antrajame etape.
40.	Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos 2022-03-30 raštas Nr. 2-1500	Papildomai Valstybės įmonė Vidaus vandens kelių direkcija (toliau – Vandens kelių direkcija) prašo, esant galimybei, įtraukti papildomą Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 2 punkto pakeitimą, kuriuo būtų nustatyta, kad upėse vidaus vandenų kelio laivakelio formavimo tikslu statomus hidrotechnikos statinius – bunas, Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo turto kadastre registruoti neprivaloma (šio kadastro nuostatų 4 punktas nustato, kad „Kadastro objektai - Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje nurodyti nekilnojamieji daiktai“). Vandens kelių direkcijos manymu, kad minėti statinius (bunas), kurie iš esmės yra vidaus vandenų kelių	Neatsižvelgta. Su pertvarkos tikslais nesusijusių pakeitimų neįtraukiame, nes atsižvelgiant į dėl subjekto pokyčio keičiamų įstatymų skaičių ir galimų pakeitimų apimtį, tai neproporcingai išplėstų derinančių institucijų sąrašą, reikalaudų plačios analizės ir kitų veiksmų, kurie apsunkintų sąlygas ir galimybes šiai pertvarkai įgyvendinti. Pirmajame pertvarkos etape atliekame pakeitimus, susijusius su pirmojo etapo pertvarkos tikslais.

		<p>sudėtinė dalis (jų elementai), pakaktų registruoti Vandens kelių direkcijos vidinės apskaitos dokumentuose.</p> <p>Lietuvos vidaus vandenų keliuose (Nemuno upėje) bunos buvo pradėtos jau XIX amžiaus pabaigoje. Nemuno upėje bunų ar jų liekanų priskaičiuojama virš 1200 vnt. Šiuo metu Vandens kelių direkcija vykdo TEN-T kelio E41 modernizavimo projektą, kurio metu Nemuno upėje bus rekonstruojama esamų ar statoma naujų virš 500 bunų (pagrindo konstrukcija iš vietinio grunto arba gargždo, tvirtinimas įvairios frakcijos akmenimis). Pagal galimybes dalį bunų Vandens kelių direkcija stato (remontuoja) savo jėgomis, laikinomis priemonėmis, naudodama vietinį upės gruntą.</p> <p>Bunų paskirtis yra upėse suformuoti reikiamų matmenų laivakelį, sumažinti jo užnešimą nešmenimis, juos nukreipiant į tarpbunius kranto kryptimi. Dėl gamtinių veiksnių bunos ardamos (ledonešių, potvynių vandens ir kt.), dėl to natūraliai keičiasi jų projektinės charakteristikos, nors bunų gyvavimo trukmė siekia iki 100 metų. Ilgainiui bunos integruojasi į kraštovaizdį, apauga augmenija, užsineša, vietose, kur dėl bunų poveikio nešmenys intensyviai nugula pakrantėse, jos praktiškai tampa kranto linijos dalimi. Vandens kelių direkcijos specialistų nuomone, tokius statinius laikyti Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro objektais (tuo labiau juos registruoti Nekilnojamojo turto kadastre) būtų netikslinga, todėl prašome pritarti tokiam teisės akto pakeitimui.</p>	
41.	Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos 2022-03-30 raštas Nr. 22-3242	<p>ŽĮ 2 straipsnyje apibrėžtos sąvokos:</p> <p>„9. Žemės tvarkymas – teisės aktų reglamentuojamas žemės sklypų ribų, žemės naudmenų sudėties, žemės sklypų priklausinių vietos, pagrindinės žemės naudojimo paskirties, žemės naudojimo būdo nustatymas ir pakeitimas derinant ekonominius, aplinkosaugos, kitus privačiuosius ir viešuosius interesus“;</p> <p>„22. Žemės valdos projektas – žemėtvarkos planavimo dokumentas, nustatantis žemės sklypo (sklypų) formavimą, pertvarkymą, paėmimą visuomenės poreikiams, konsolidaciją, taip pat naudojimo sąlygas (paskirtį, apribojimus, servitutus ir pan.)“.</p> <p>Tačiau ŽĮ projekto tekste yra naudojami terminai žemėtvarka (VII SKYRIUS) bei žemėtvarkos dokumentai, nors tokių sąvokų įstatymo projekte nėra. Siūlytina įstatymo projekto tekste</p>	<p>Neatsižvelgta. Šiuo metu galiojančiame ŽĮ naudojamos sąvokos „žemėtvarka“ ir „žemės tvarkymas“, ŽĮ pakeitimo projekte sąvokos nekeistos. Su pertvarkos tikslais nesusijusių pakeitimų neįtraukiame, nes atsižvelgiant į dėl subjekto pokyčio keičiamų įstatymų skaičių ir galimų pakeitimų apimtį, tai neproporcingai išplėstų derinančių institucijų sąrašą, reikalaujant plačios analizės ir kitų veiksmų, kurie apsunkintų sąlygas ir galimybes šiai pertvarkai įgyvendinti. Pirmajame pertvarkos etape atliekame pakeitimus, susijusius su pirmojo pertvarkos etapo tikslais.</p>

		naudoti tokias sąvokas, kokios yra apibrėžtos įstatymo projekto 2 straipsnyje arba tikslinti sąvokas.	
42.	Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos 2022-03-30 raštas Nr. 22-3242	<p>ŽĮ 23 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad: „Pagrindinė žemės naudojimo paskirtis ir būdas (būdai) Vyriausybės nustatyta tvarka nustatomi formuojant naujus žemės sklypus. Šiems žemės sklypams nustatyta pagrindinė žemės naudojimo paskirtis ir (ar) būdas (būdai) keičiami žemės savininkų, valstybinės žemės patikėtinių ar įstatymų nustatytais atvejais kitų subjektų prašymu pagal detaliuosius planus, specialiojo teritorijų planavimo dokumentus ar žemės valdos projektus, o urbanizuotoje ir urbanizuojamoje teritorijoje, kuriai detalieji planai neparengti, – pagal savivaldybės lygmens bendrąjį planą ir (ar) vietovės lygmens bendrąjį planą, jei šis parengtas“.</p> <p>Atitinkamai to paties įstatymo straipsnio 2 dalyje nustatyta, jog sprendimą pakeisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą (būdus) priima detalųjį planą, specialiojo teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą tvirtinanti institucija kartu su sprendimu patvirtinti detalųjį planą, specialiojo teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą, o urbanizuotoje ir urbanizuojamoje teritorijoje, kuriai detalieji planai neparengti, sprendimą pakeisti žemės sklypo pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą pagal savivaldybės lygmens bendrąjį planą ir (ar) vietovės lygmens bendrąjį planą, jei šis parengtas, priima savivaldybės administracijos direktorius. Nurodytos nuostatos reiškia, jog ŽĮ numatyta teisė savivaldybės administracijos direktoriui priimti sprendimą pakeisti žemės sklypo pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą pagal savivaldybės lygmens bendrąjį planą ir (ar) vietovės lygmens bendrąjį planą, jei šis parengtas, tik urbanizuotoje ir urbanizuojamoje teritorijoje, kuriai detalieji planai neparengti, tuo tarpu Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo (toliau – TPI) 20 straipsnio 1 ir 2 dalis numato statybos galimybę pagal savivaldybės lygmens bendrojo plano ir (ar) vietovės lygmens bendrojo plano, jeigu jis parengtas, sprendinius ir jeigu reikia, savivaldybės administracijos direktoriui priimti sprendimą dėl sklypo paskirties ar naudojimo būdo keitimo, ne tik urbanizuotose bei urbanizuojamose, bet ir neurbanizuotose ir neurbanizuojamose teritorijose (TPI 20 straipsnyje yra numatyta, jog ir žemės sklype, esančiame neurbanizuotoje ir</p>	<p>Neatsižvelgta. Su pertvarkos tikslais nesusijusių pakeitimų neįtraukiame, nes atsižvelgiant į dėl subjekto pokyčio keičiamų įstatymų skaičių ir galimų pakeitimų apimtį, tai neproporcingai išplėstų derinančių institucijų sąrašą, reikalautų plačios analizės ir kitų veiksmų, kurie apsunkintų sąlygas ir galimybes šiai pertvarkai įgyvendinti. Pirmajame pertvarkos etape atliekame pakeitimus, susijusius su pirmojo etapo pertvarkos tikslais. Išsamesnė teisinio reguliavimo analizė planuojama atlikti antrame pertvarkos etape.</p>

		<p>neurbanizuojamoje teritorijoje, kuriai nėra parengto galiojančio detaliojo plano, galima statyba, atitinkanti savivaldybės lygmens bendrojo plano ir (ar) vietovės lygmens bendrojo plano, jeigu jis parengtas, sprendinius, žemės sklypo pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir būdą, vadovaujantis Statybos įstatymo nuostatomis (TPĮ 20 straipsnio 1 dalis) ir jeigu planuojamai statybai ir numatomi veiklai vykdyti privaloma pakeisti žemės sklypo pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) pakeisti ar nustatyti, jeigu jis nenustatytas, žemės sklypo naudojimo būdą, jie keičiami ar nustatomi žemės savininkų, valstybinės žemės patikėtinių ar įstatymų nustatytais atvejais kitų subjektų prašymu Vyriausybės nustatyta tvarka savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu pagal savivaldybės lygmens bendrąjį planą ir (ar) vietovės lygmens bendrąjį planą, jeigu jis parengtas, sprendinius (TPĮ 20 straipsnio 2 dalis)). Taip pat pažymime, kad ŽĮ 23 straipsnio 1 dalyje statybos, atitinkančios savivaldybės lygmens bendrojo plano ir (ar) vietovės lygmens bendrojo plano, jeigu jis parengtas, sprendinius, galimybė urbanizuotose ir urbanizuojamuose teritorijose yra apribota tik viena sąlyga, jog tose teritorijose nėra parengto detalaus plano, tačiau pagal TPĮ 20 straipsnio 1 dalį statyba, atitinkanti savivaldybės lygmens bendrojo plano ir (ar) vietovės lygmens bendrojo plano, jeigu jis parengtas, sprendinius, urbanizuotose ir urbanizuojamuose teritorijose yra galima ne tik jeigu nėra parengto detalaus plano, tačiau taip pat jeigu šiuose teritorijose nėra pradėti rengti detalieji planai arba vietovės lygmens bendrieji planai, kuriuose nustatomas detaliųjų planų teritorijos naudojimo reglamentas, ir šioms teritorijoms neturi būti parengtas detalusis planas arba vietovės lygmens bendrasis planas, kuriame nustatomas detaliųjų planų teritorijos naudojimo reglamentas pagal TPĮ 17 straipsnio 1 dalį. Siūlome patikslinti ir suvienodinti TPĮ ir ŽĮ nuostatas.</p>	
43.	Lietuvos ūkininkų sąjungos 2022-03-25 raštas Nr. 22-03/073	<p>Apibendrinus Lietuvos ūkininkų sąjunga nepritaria pateiktam teisės aktų projektui, susijusiam su valstybinės žemės naudojimo politikos formavimo, įgyvendinimo ir kontrolės pertvarka ir siūlo dėl šios reformos dar diskutuoti su įvairiais socialiniais partneriais. Kita vertus, nuo š.m. vasario 24 d. Lietuvoje įvesta nepaprastoji padėtis dėl vykstančio karo Ukrainoje iškėlė naujus iššūkius ir problemas, ypač liečiančias Lietuvos žemės ūkį, su</p>	<p>Neatsižvelgta. Pažymime, kad žemės naudojimo politikos pertvarka inicijuojama įgyvendinant Aštuonioliktosios Vyriausybės programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 14 punkto nuostatas, numatančias savivaldai suteikti daugiau galių, perleisti daugiau šiuo metu centralizuotai atliekamų funkcijų, skirti daugiau dėmesio papildomų investicijų</p>

		<p>kuriomis turime tvarkytis. Tad šios reformos įgyvendinimas turi būti atidėtas bent iki nepaprastosios padėties Lietuvoje atšaukimo.</p>	<p>pritraukimui į regionus, įgyvendinant šios programos 133.1 papunkčio nuostatas, numatančias iš naujo nustatyti Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos tikslus, kad ji užtikrintų visuomeninę naudą, nestabdydama visuomenei reikalingų iniciatyvų, įgyvendinant šios programos 157.4 papunkčio nuostatas, numatančias, žemės naudojimo politikos formavimą perduoti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, o NŽT funkcijas – savivaldai, įgyvendinant šios programos 178 punkto nuostatas, numatančias savivaldybėms suteikti daugiau galių veikti savarankiškai, priimti sprendimus dėl investicijų plėtros, plėsti ir tobulinti viešąsias paslaugas, kelti gyvenimo kokybę ir vietovės patrauklumą bei įgyvendinant šios programos 191.4 papunkčio nuostatas, numatančias aiškiai atskirti institucijų funkcijas, kad nebūtų dubliuojamas jų darbas ir būtų užtikrintas jo našumas, taip pat aiškiai apibrėžti institucijų atsakomybes, sukurti ir optimizuoti procesus, sudarančius sąlygas darniam šalies regionų vystymuisi, racionaliam inžinerinės, socialinės infrastruktūros planavimui, viešųjų erdvių tvarkymui, teritorijų pritaikymui visiems visuomenės nariams ir kitų Vyriausybės programoje bei galiojančiuose įstatymuose įtvirtintų siekių įgyvendinimui. Taip pat pažymėtina, kad Žemės įstatymo Nr. I-446 pakeitimo įstatymo ir jo lydimųjų teisės aktų projektas įtrauktas į Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. kovo 22 d. nutarimu Nr. XIV-968 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos patvirtinimo“. Aplinkos ministerija aktyviai bendrauja, konsultuojasi ir diskutuoja su suinteresuotomis institucijomis, visuomene, ieško sutarimo. Nacionalinės žemės tarnybos pertvarka yra reikalinga ir netgi būtina, kadangi Aplinkos ministerijai perdavus valstybės politikos formavimą nekilnojamojo turto kadastro srityje, bus užbaigta darbų sekos grandinė, pradedant nuo žemės sklypo suformavimo (teritorijų planavimo politika), statinio ar pastato suprojektavimo (architektūros ir urbanistikos ir jų priežiūros politika), statinio ar pastato statybos (statybos ir jos priežiūros politika) ir baigiant darbų seką nekilnojamųjų daiktų registravimu Nekilnojamojo turto registre ir kadastre, taip optimizuojami valstybės ištekliai, perskirstant funkcijas tarp valstybės ir savivaldybių institucijų ir siekiama įgyvendinti vieno langelio principą. Todėl atsižvelgdami į tai, jog tikėtina, kad karo padėtis Ukrainoje gali užtrukti ilgą laikotarpį, manome, kad stabdyti valstybei reikalingų klausimų svarstymą ar sprendimų priėmimą neapibrėžtam laikotarpiui netikslinga.</p>
44.	VI Registrų centro 2022-	Žemės įstatymo 10 straipsnio 6 dalyje nustatoma: „Jeigu	Neatsižvelgta. Su pertvarkos tikslais nesusijusių pakeitimų

	03-29 raštas Nr. S-13040 (1.4 E)	<p>valstybinės žemės nuomininko pastatytų naujų ir (ar) rekonstruotų esamų statinių ar įrenginių bendras plotas ir (ar) naujais pastatytais, ir (ar) rekonstruotais statiniais ar įrenginiais užstatytas plotas viršija dydį, už kurį buvo sumokėtas šio straipsnio 3 ir (ar) 4 dalyse nustatytas atlyginimas, nuomininkas privalo į valstybės ir savivaldybės, kurios teritorijoje yra žemės sklypas, biudžetus sumokėti trūkstantį atlyginimo sumą ir papildomai 50 procentų atlyginimo už galimybę statyti valstybinėje žemėje dydžio, nurodyto šio straipsnio 3 dalies 2–6 punktuose ir šio straipsnio 4 dalyje, sumą. Iki viso privalomo sumokėti atlyginimo už teisę statyti valstybinėje žemėje dydžio sumokėjimo valstybinės žemės sklypo kadastro duomenys netikslinami ir pastatytų naujų ir (ar) rekonstruotų esamų statinių ar įrenginių statybos ir (ar) rekonstravimo užbaigimas Nekilnojamojo turto registre neregistruojami.“</p> <p>Tačiau nei šiame, nei kituose Žemės įstatymo straipsniuose nesprendžiamas klausimas, kokia institucija ir koku būdu turėtų užtikrinti ir kontroliuoti viso privalomo sumokėti atlyginimo už teisę statyti valstybinėje žemėje dydžio sumokėjimą iki statybos ir (ar) rekonstravimo užbaigimo registravimo Nekilnojamojo turto registre. Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui nesuteikta kompetencija kontroliuoti statytojų veiksmus.</p>	<p>neįtraukiame, nes atsižvelgiant į dėl subjekto pokyčio keičiamų įstatymų skaičių ir galimų pakeitimų apimtį, tai neproporcingai išplėstų derinančių institucijų sąrašą, reikalaujant plačios analizės ir kitų veiksmų, kurie apsunkintų sąlygas ir galimybes šiai pertvarkai įgyvendinti. Pirmajame pertvarkos etape atliekame pakeitimus, susijusius su pirmojo etapo pertvarkos tikslais.</p>
45.	VĮ Registrų centro 2022-03-29 raštas Nr. S-13040 (1.4 E)	<p>Žemės įstatymo 43 straipsnio 10 dalyje nustatoma, kad nuosavybės teisę į paimamą visuomenės poreikiams žemę, statinius ir įrenginius pereina valstybei nuo žemės sklypo, statinių ir įrenginių įregistravimo Nekilnojamojo turto registre kaip valstybės nuosavybės momento. Registrų centro nuomone, ši nuostata neatitinka tiek Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nuostatų, numatančių nuosavybės į daiktus įgijimo (atsiradimo) momentą (4.49 straipsnis), tiek Nekilnojamojo turto registro paskirties, nustatytos Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymo 2 straipsnyje.</p>	<p>Neatsižvelgta. LR CK 4.49 straipsnio 1 dalyje nustatyta, jog daikto (turto) įgijėjas nuosavybės teisę į daiktus (turtą) įgyja nuo jų <i>perdavimo</i> įgijėjui momento, jeigu įstatymai ar sutartis nenustato ko kita.</p> <p>Su pertvarkos tikslais nesusijusių pakeitimų neįtraukiame, nes atsižvelgiant į dėl subjekto pokyčio keičiamų įstatymų skaičių ir galimų pakeitimų apimtį, tai neproporcingai išplėstų derinančių institucijų sąrašą, reikalaujant plačios analizės ir kitų veiksmų, kurie apsunkintų sąlygas ir galimybes šiai pertvarkai įgyvendinti. Pirmajame pertvarkos etape atliekame pakeitimus, susijusius su pirmojo etapo pertvarkos tikslais.</p>
46.	VĮ Registrų centro 2022-03-29 raštas Nr. S-13040 (1.4 E)	<p>Įstatymo projekto 2 straipsnio 31 dalyje nustatoma, kad Nekilnojamojo turto registro tvarkytojas nuo 2023 m. gegužės 1 d. iki 2023 m. birželio 1 d. neatlygintinai pakeičia valstybinės žemės sklypų, kurių patikėtinis – Nacionalinė žemės tarnyba, registro duomenis, įrašydamas valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypų, išskyrus esančių miestuose ir miesteliuose, registro įrašę patikėjimo teisės turėtoją – valstybės įmonę Žemės</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Patikslinta ŽĮ pakeitimo projekto nuostata išdėstant ją taip: “16. Nekilnojamojo turto registro tvarkytojas, vadovaudamasis susitarimu, sudarytu su Aplinkos ministerija, nuo 2023 m. gegužės 1 d. iki 2023 m. birželio 1 d. pakeičia valstybinės žemės sklypų, kurių patikėtinis – Nacionalinė žemės tarnyba, registro duomenis, įrašydamas miestuose esančių valstybinių žemės sklypų registro įrašę patikėjimo teisės turėtoją – atitinkamą savivaldybę,</p>

	<p>informacijos centrą, ir miestuose bei miesteliuose esančių valstybinės žemės sklypų registro įrašė – atitinkamą savivaldybę. Valstybinės žemės sklypų, kurių registro įrašė padaryta žyma apie juridinio fakto – žemės sklypo priskyrimo teritorijai žemės sklypo konsolidacijos projektui rengti – įregistravimą, patikėtiniu vietoj Valstybės žemės fondo įrašo valstybės įmonę Žemės informacijos centrą arba atitinkamai kitą valstybinės žemės patikėtinį.</p> <p>Manome, kad ši nuostata yra nesuderinama su galiojančiomis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymo 23 straipsnio 1 dalies nuostatomis. Daiktinės patikėjimo teisės registravimą Nekilnojamojo turto registre reglamentuoja Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymas. Vadovaujantis šio įstatymo 23 straipsniu, daiktinės patikėjimo teisės registravimas Nekilnojamojo turto registre turi būti inicijuojamas Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui pateikiant atitinkamą prašymą. Šiuo atveju prašymą turi pateikti daiktinės patikėjimo teisės turėtojas (t. y. atitinkamas patikėtinis) arba asmuo, suinteresuotas šios teisės įregistravimu (23 straipsnio 1 dalis).</p> <p>Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 25 straipsnio 3 dalis nustato, kad už registro objekto (šiuo atveju, daiktinės patikėjimo teisės) įregistravimą imamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytas atlyginimas. Analogiška nuostata yra nustatyta ir Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymo 41 straipsnyje. Todėl Įstatymo projekto nuostata yra nesuderinama ir šiomis įstatymų normomis.</p> <p>Pažymėtina, kad Atlyginimo už valstybės įmonės Registrų centro tvarkomų registrų objektų registravimą, šių registrų ir Nekilnojamojo turto kadastro duomenų, informacijos, dokumentų ir (ar) jų kopijų tvarkymą dydžių sąrašė, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. liepos 8 d. nutarimu Nr. 763 „Dėl Atlyginimo už valstybės įmonės Registrų centro tvarkomų registrų objektų registravimą, šių registrų ir Nekilnojamojo turto kadastro duomenų, informacijos, dokumentų ir (ar) jų kopijų tvarkymą dydžių sąrašo patvirtinimo“ už duomenų, apibūdinančių patikėjimo teisę ir šios teisės suvaržymus, pakeitimą Nekilnojamojo turto registre yra nustatytas 7,88 euro atlyginimas (13.2.2 papunktis). Siekiant, kad būtų tinkamai įgyvendinami teisėkūros aiškumo ir</p>	<p>kurios teritorijoje yra miestas. Valstybinės žemės sklypų, kurių registro įrašė padaryta žyma apie juridinio fakto – žemės sklypo priskyrimo teritorijai žemės sklypo konsolidacijos projektui rengti – įregistravimą, patikėtiniu vietoj Valstybės žemės fondo įrašo valstybės įmonę Žemės informacijos centrą arba atitinkamai kitą valstybinės žemės patikėtinį.“</p>
--	---	---

		sistemiškumo principai, atskiruose teisės aktuose neturėtų būti fragmentiškai nustatomos tam tikriems subjektams atskirais atvejais taikomos išimtys, kai jiems registro objektų registravimo paslaugos teikiamos neatlygintinai.	
47.	Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos 2022-03-25 raštas Nr. 4-01-2519	<p>Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsnio 3 dalimi Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 2 punktu (įsigaliosiančiu nuo 2023-05-01 d.) siūloma nustatyti, kad „Valstybinės žemės patikėjimo teisės subjektai (patikėtiniai) yra: 2) savivaldybės – visos Vyriausybės nutarimu savivaldybėms patikėjimo teise perduotos valstybinės žemės savivaldybės teritorijoje, išskyrus žemę, kuri šio ir kitų įstatymų nustatyta tvarka patikėjimo teise perduota kitiems subjektams“. Taip pat ŽĮ projektu siūloma panaikinti galiojančio įstatymo 7 straipsnio 2 dalies nuostatas, nustatančias kokioms konkrečioms reikmėms valstybinės žemės sklypai gali būti perduodami savivaldybėms patikėjimo teise.</p> <p>Specialiųjų tyrimų tarnybos nuomone, kompleksiai vertinant minėtus siūlymus, ŽĮ nuostatos gali būti suvokiamos dviprasmiškai: a) kad Įstatyme nelikus minėtų kriterijų (t. y. kokioms reikmėms (naudojimui) savivaldybėms patikėjimo teise gali būti perduodami valstybinės žemės sklypai) savivaldybėms naudojimui patikėjimo teise valstybinės žemės sklypai galės būti perduodami tik vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo (toliau - Turto naudojimo įstatymo) 11 straipsnio 2 dalies nuostatomis – t. y. tik reikmėms, susijusioms su valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) funkcijų įgyvendinimu; b) kad savivaldybės patikėjimo teise perduotais valstybinės žemės sklypais galės disponuoti savo nuožiūra (iš esmės bet kokioms reikmėms, atitinkančioms galiojančio Žemės įstatymo 7 straipsnio 11 dalyje (arba Projektu siūlomo Įstatymo 7 straipsnio 9 dalyje) nustatytą „visuomeninės naudos“ reikalavimą).</p> <p>Šiuo atveju aktualu gali būti, kad, skirtingai nei šiuo metu veikianti valstybinės žemės patikėtinė Nacionalinė žemės tarnyba prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos, atliekanti valstybinės žemės valdymo srityje administracinio pobūdžio funkcijas, pagal galiojančią teisinį reglamentavimą savivaldybės, kaip valstybinės žemės patikėtinės, iš esmės yra ir tokio valstybinio turto tikslinės naudotojos, valstybinę žemę</p>	<p>Neatsižvelgta. <...> savivaldybės (jų institucijos), veikdamos pagal Konstitucijos ir įstatymų apibrėžtą kompetenciją ir vykdydamos viešąjį administravimą ir/arba teikdamos viešąsias paslaugas, garantuoja ne tik teritorinės bendruomenės viešąjį interesą, bet ir visos valstybinės bendruomenės – pilietinės Tautos viešąjį interesą, kurį pagal savo kompetenciją garantuoja ir valstybės institucijos (Konstitucinio Teismo 2004 m. gruodžio 13 d. nutarimas).</p> <p>Konstitucinė nuostata, kad savivaldybės pagal Konstitucijos ir įstatymų apibrėžtą kompetenciją veikia laisvai ir savarankiškai, reiškia ir tai, kad jeigu Konstitucijoje ar įstatymuose tam tikros funkcijos yra priskirtos savivaldybėms, tai savivaldybės ir vykdo šias funkcijas ta apimtimi, kuria šios yra joms priskirtos. Tai reiškia, kad tam tikra dalis savivaldybių kompetencijos turi būti įgyvendinama tiesiogiai, kad savivaldybių tarybų sprendimų, priimtų neperžengiant jų kompetencijos ribų, įgyvendinimas neturi būti saistomas kurių nors valstybės institucijų ar pareigūnų sprendimų (leidimų, sutikimų ir pan.). Tačiau pabrėžtina, kad ir tos funkcijos, kurios priklauso išimtinai savivaldybėms, yra reglamentuojamos įstatymais. Nė viena iš šių funkcijų nereiškia, kad savivaldybės atitinkamoje srityje yra absoliučiai savarankiškos (Konstitucinio Teismo 2002 m. gruodžio 24 d. nutarimas).</p>

		<p>naudojančios arba su valstybinių funkcijų atlikimu susijusioms reikmėms, arba vietos bendruomenės viešojo intereso (poreikių) tenkinimui. ŽĮ projekto priėmimo atveju savivaldybės valstybinės žemės valdymo srityje būtų suteikiamos administracinio pobūdžio funkcijos, tačiau tikėtina, kad tuo pačiu savivaldybės būtų ir patikėjimo teise perduotų valstybinių žemės sklypų naudotojos. Šiuo atveju, atsižvelgdami į pagrindinius valstybinės žemės naudojimo, valdymo ir disponavimo jai tikslus – viešojo intereso (valstybiniu mastu) užtikrinimą ir vertindami savivaldybių tiesioginę paskirtį (t. y. įgyvendinti valstybės teritorijos administracinio vieneto (savivaldybės) gyventojų bendruomenės, turinčios Lietuvos Respublikos Konstitucijos (toliau – Konstitucijos) laiduotą savivaldos teisę, santvarkos ir savarankiškumo teisę pagal Konstitucijos ir įstatymų apibrėžtą kompetenciją), manytume, kad kyla abejonių, ar priėmus ŽĮ projektą atskirais atvejais nebus sukuriamos (ir užprogramuojamos nuolatinės rizikos) sąlygos savivaldybių ir viešojo intereso (valstybiniu mastu) konfliktui dėl to, kad nėra teisinio aiškumo dėl patikėjimo teise perduotų valstybinės žemės sklypų naudojimo prioritetų. Dėl minėtos priežasties neatmetama prielaida, kad savivaldybės priimdamos sprendimus dėl patikėjimo teise perduotų valstybinės žemės sklypų disponavimo prioritetiškai daugeliu atvejų sieks įgyvendinti tik savivaldybės gyventojų bendruomenės visuomeninės naudos poreikius, kas tam tikrais atvejais gali nesutapti su visos valstybės visuomeniniais interesais, tenkinimo.</p>	
48.	Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos 2022-03-25 raštas Nr. 4-01-2519	<p>Aplinkybė, kad savivaldybės savo teritorijose bus valstybinės žemės sklypų patikėtinės reikštų, kad esant poreikiui atitinkamas procedūras (susijusias su patikėjimo teise perduotų valstybinės žemės sklypų valdymu, naudojimu ir disponavimu jais) reglamentuoti savo priimamais savivaldybių lygmens teisės aktais skirtingose savivaldybėse bus taikoma ir įgyvendinama skirtinga praktika. Šiuo atveju gali būti aktualu tai, kad ŽĮ projekto siūlymų priėmimas galimai apsunkintų savivaldybėse priimamų sprendimų teisėtumo ir pagrįstumo priežiūros ir kontrolės funkcijų užtikrinimą.</p>	<p>Neatsižvelgta. ŽĮ pakeitimo projekte numatomas naujas VI¹ skyrius „Savivaldybių, kaip valstybinės žemės patikėtinių skyrius“, jame aptariama savivaldybių kontrolė, kurią vykdys NZT, taip siekiant užtikrinti vienodą teisės aktų taikymą ir praktiką.</p>
49.	Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos 2022-04-04	<p>Teisės aktų projektais iš esmės vykdomas žemės administravimo decentralizavimas bei siūloma savivaldybėms suteikti daugiau galių veikti savarankiškai, priimti sprendimus</p>	<p>Neatsižvelgta. <...> savivaldybės (jų institucijos), veikdamos pagal Konstitucijos ir įstatymų apibrėžtą kompetenciją ir vykdydamos viešąjį administravimą ir/arba teikdamos viešąsias paslaugas, garantuoja ne tik</p>

	raštas Nr. 12-01-554	dėl investicijų plėtros, plėsti ir tobulinti viešąsias paslaugas, t. y. iš esmės suteikti įgaliojimus savarankiškai priimti sprendimus dėl žemės valdymo, naudojimo ir disponavimo ja. Pažymėtina, kad bendra valstybės vykdoma politika yra centralizuotas visų valstybės sričių valdymas, tai lemia ne tik veiklos vieningumą, bet ir efektyvumą. Atsižvelgiant į tai, siūlomas veikimo modelis kelia abejonių dėl bendro žemės administravimo suderinamumo ir tuo pačiu vieningų sprendimų dėl jos priėmimo. Didinamas sprendimų priėmėjų skaičius, ypač savivaldos institucijų, gali komplikuoti bendrą valstybės ir visuomenės interesų suderinimą, tai gali turėti įtakos ir nacionalinio saugumo interesų užtikrinimui. Taip pat svarstytina, ar dalį funkcijų perdavus savivaldybėms, kurios yra nepavaldžios kitoms institucijoms, o kitą dalį Vyriausybės įgaliotai institucijai, bus užtikrinta vienoda, nuosekli ir aiški teisės aktų nuostatų taikymo praktika. Atsižvelgiant į tai, siūlytina įvertinti, ar siūlomas teisinis reguliavimas nesukurs priedų savivaldybėms ir jų institucijoms priimti nevieningus sprendimus dėl valstybinės žemės valdymo, naudojimo ir disponavimo ja bei ar siūlomais pakeitimais siekiami tikslai iš esmės neturės neigiamos įtakos bendram valstybinės žemės valdymo efektyvumui.	teritorinės bendruomenės viešąjį interesą, bet ir visos valstybinės bendruomenės – pilietinės Tautos viešąjį interesą, kurį pagal savo kompetenciją garantuoja ir valstybės institucijos (Konstitucinio Teismo 2004 m. gruodžio 13 d. nutarimas). Konstitucinė nuostata, kad savivaldybės pagal Konstitucijos ir įstatymų apibrėžtą kompetenciją veikia laisvai ir savarankiškai, reiškia ir tai, kad jeigu Konstitucijoje ar įstatymuose tam tikros funkcijos yra priskirtos savivaldybėms, tai savivaldybės ir vykdo šias funkcijas ta apimtimi, kuria šios yra joms priskirtos. Tai reiškia, kad tam tikra dalis savivaldybių kompetencijos turi būti įgyvendinama tiesiogiai, kad savivaldybių tarybų sprendimų, priimtų neperžengiant jų kompetencijos ribų, įgyvendinimas neturi būti saistomas kurių nors valstybės institucijų ar pareigūnų sprendimų (leidimų, sutikimų ir pan.). Tačiau pabrėžtina, kad ir tos funkcijos, kurios priklauso išimtinai savivaldybėms, yra reglamentuojamos įstatymais. Nė viena iš šių funkcijų nereiškia, kad savivaldybės atitinkamoje srityje yra absoliučiai savarankiškos (Konstitucinio Teismo 2002 m. gruodžio 24 d. nutarimas).
50.	Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos 2022-04-05 raštas Nr. 3-509	Valstybė, decentralizuodama valstybinės žemės valdymą, tai yra perduodama valstybinės žemės valdymo, naudojimo ir disponavimo ja funkcijas vietos savivaldos institucijoms, kurios veikia savitvarkos ir savaveiksmiškumo pagrindais, kartu prarastų realią įtaką ir teisę formuoti ir vykdyti nuosekliai, efektyviai valstybinio turto valdymo politiką, užtikrinti valstybės reikmes, susijusias su valstybine žeme.	Neatsižvelgta. <...> savivaldybės (jų institucijos), veikdamos pagal Konstitucijos ir įstatymų apibrėžtą kompetenciją ir vykdydamos viešąjį administravimą ir/arba teikdamos viešąsias paslaugas, garantuoja ne tik teritorinės bendruomenės viešąjį interesą, bet ir visos valstybinės bendruomenės – pilietinės Tautos viešąjį interesą, kurį pagal savo kompetenciją garantuoja ir valstybės institucijos (Konstitucinio Teismo 2004 m. gruodžio 13 d. nutarimas). Konstitucinė nuostata, kad savivaldybės pagal Konstitucijos ir įstatymų apibrėžtą kompetenciją veikia laisvai ir savarankiškai, reiškia ir tai, kad jeigu Konstitucijoje ar įstatymuose tam tikros funkcijos yra priskirtos savivaldybėms, tai savivaldybės ir vykdo šias funkcijas ta apimtimi, kuria šios yra joms priskirtos. Tai reiškia, kad tam tikra dalis savivaldybių kompetencijos turi būti įgyvendinama tiesiogiai, kad savivaldybių tarybų sprendimų, priimtų neperžengiant jų kompetencijos ribų, įgyvendinimas neturi būti saistomas kurių nors valstybės institucijų ar pareigūnų sprendimų (leidimų, sutikimų ir pan.). Tačiau pabrėžtina, kad ir tos funkcijos, kurios priklauso išimtinai savivaldybėms, yra reglamentuojamos įstatymais. Nė viena iš šių funkcijų nereiškia, kad savivaldybės atitinkamoje srityje yra

			absoliučiai savarankiškos (Konstitucinio Teismo 2002 m. gruodžio 24 d. nutarimas).
51.	Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos 2022-04-05 raštas Nr. 3-509	Vertinant tai, kad servitutas yra daiktinių teisių suvaržymas, darytina išvada, kad susitarti dėl servituto patikėtiniams yra draudžiama, ir todėl praktikoje susiduriama su problema, kai valstybinės žemės patikėtiniai atsisako sudaryti sandorius dėl servituto nustatymo, o tokie servitutai administraciniais aktais negali būti nustatyti. Todėl siūlome patikslinti Žemės įstatymo 22 punkto 2 dalies 4 punktą taip: „4) išnuomotiems ar perduotiems neatlygintinai naudotis valstybinės žemės sklypams, taip pat savivaldybių ir privačios žemės sklypams, kai pagal teritorijų planavimo dokumentus ar žemės valdos projektus numatomas servitutas, suteikiantis teisę tiesti centralizuotus (bendrojo naudojimo) inžinerinės infrastruktūros tinklus (požemines ir antžemines komunikacijas), kelius bei takus, jais naudotis ir juos aptarnauti“. Tai užtikrintų galimybę servitutus administraciniu aktu nustatyti ir valstybinės žemės sklypams, valdomiems patikėjimo teise. Atitinkami pasiūlymai Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos iniciatyva buvo pateikti Lietuvos Respublikos Seimui 2021 m.	Atsižvelgta iš dalies. Su pertvarkos tikslais nesusijusių pakeitimų neįtraukiame, nes atsižvelgiant į dėl subjekto pokyčio keičiamų įstatymų skaičių ir galimų pakeitimų apimtį, tai neproporcingai išplėstų derinančių institucijų sąrašą, reikalaujant plačios analizės ir kitų veiksmų, kurie apsunkintų sąlygas ir galimybes šiai pertvarkai įgyvendinti. Pirmajame pertvarkos etape atliekame pakeitimus, susijusius su pirmojo etapo pertvarkos tikslais. Prašomos įtvirtinti nuostatos analizė planuojama NŽT pertvarkos antrojo etapo metu.
52.	Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos 2022-04-05 raštas Nr. 3-509	Įstatymų projektų rengėjo pateikti dokumentai nepaaiškina, kaip bus įgyvendinamos Turto valdymo įstatymo 11 straipsnio 1 dalies nuostatos, kai Vyriausybės nutarimu savivaldybėms patikėjimo teise bus perduota valstybinė žemė, tai yra, koks subjektas ir vadovaujantis kokiomis procedūromis tokiu atveju priims sprendimą naudoti valstybinę žemę Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 ir 7 straipsniuose nurodytoms funkcijoms vykdyti.	Neatsižvelgta. ŽĮ pakeitimo projekte numatomas valstybinės žemės patikėtiniams suteikiamos patikėjimo teisės turinys, kuris apibrėžtas ŽĮ ir kituose lydimuosiuose įstatymuose.
53.	Lietuvos savivaldybių asociacijos 2022-03-31 raštas Nr. (18)-SD-206	Įstatymo nuostato susijusios su konstatavimu, kad valstybinės žemės patikėjimo teisės yra perduodamos. Tai atvejais, kada patikėjimo teisė yra suteikiama įstatymo pagrindu, sąvoka „perduota“ patikėjimo teisė yra nevartotina. Nuo 2023-05-01 įsigaliosiančioje įstatymo redakcijoje atskirti atvejus, kada patikėjimo teisė yra suteikiama įstatymo pagrindu ir šios sąvokos nevartoti. Atitinkami pakeitimai yra atlikti visame įstatymo projekto tekste.	LR CK 4.109 straipsnio 1 dalyje apibrėžtas turto patikėjimo teisės turinys „Valstybės ar savivaldybės įmonės, įstaigos, organizacijos valdo, naudoja atitinkamai valstybės ar savivaldybės <u>joms perduota</u> turtą, juo disponuoja savo įstatuose (nuostatuose), taip pat valstybės ar savivaldybių įmonių, įstaigų, organizacijų veiklą reglamentuojančiuose norminiuose aktuose nustatyta tvarka bei sąlygomis, nepažeisdamos įstatymų ir kitų asmenų teisių bei interesų.“ Atitinkamai sąvoka „perduota“ vartojama ir ŽĮ pakeitimo projekte.
54.	Lietuvos savivaldybių asociacijos 2022-03-31 raštas Nr. (18)-SD-206	Nuo 2023-05-01 įsigaliosiančios redakcijos 7 straipsnio 1 dalies 2 punkto nuostatos - savivaldybės – visos Vyriausybės nutarimu savivaldybėms patikėjimo teise perduotos valstybinės žemės savivaldybės teritorijoje, išskyrus žemę, kuri šio ir kitų įstatymų	Atsižvelgta iš dalies. Patikslinta nuo 2023-05-01 įsigaliosiančios redakcijos 7 straipsnio 1 dalies 2 punkto nuostata „<...> savivaldybės – visos savivaldybės teritorijoje esančių miestų valstybinės žemės, perduotos Vyriausybės nutarimu, išskyrus žemę, kuri šio ir kitų

		<p>nustatyta tvarka patikėjimo teise perduota kitiems subjektams. Šiuo metu dalies savivaldybių teritorijų ribos nėra iki galo sutvarkytos ir suregistruotos. Įvedant savivaldybės teritorijos sąvoka sukuriama prielaidos formaliais pagrindais vengti atiduoti konkrečią valstybinę žemę patikėjimo teise savivaldybei, nepaisant fakto, kad dėl tokios valstybinės žemės buvimo konkrečioje savivaldybėje nėra abejonių. Šie netikslumai privalo būti ištaisyti atsisakant nuorodos į savivaldybės teritoriją. Nuo 2023-05-01 įsigaliosiančios redakcijos 7 straipsnio 1 dalies 2 punkto nuostatas pakeisti - savivaldybės – visos savivaldybės miestuose ir miesteliuose esančios valstybinės žemės, išskyrus žemę, kuri šio ir kitų įstatymų nustatyta tvarka patikėjimo teise perduota kitiems subjektams, ir valstybinės žemės, perduotos savivaldybėms patikėjimo teise Vyriausybės nustatyta tvarka šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytoms reikmėms ar kitų įstatymų nustatytais atvejais ir sąlygomis šio straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodytoms reikmėms, taip pat valstybinės miško žemės sklypų, perduotų savivaldybėms patikėjimo teise Vyriausybės nutarimais šio straipsnio 3 dalyse nustatyta tvarka ir sąlygomis;</p>	<p>įstatymų nustatyta tvarka patikėjimo teise perduota kitiems subjektams, ir valstybinės žemės, perduotos savivaldybėms patikėjimo teise Vyriausybės nustatyta tvarka šio straipsnio 2 dalyje nurodytoms reikmėms ar kitų įstatymų nustatytais atvejais ir sąlygomis šio straipsnio 3 dalyje nurodytoms reikmėms, taip pat valstybinės miško žemės sklypų, perduotų savivaldybėms patikėjimo teise Vyriausybės nutarimais šio straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka ir sąlygomis miestuose. <...>“</p>
55.	Lietuvos savivaldybių asociacijos 2022-03-31 raštas Nr. (18)-SD-206	<p>Nuo 2023-05-01 įsigaliosiančios redakcijos 7 straipsnio 8 dalies nuostatos - Patikėjimo teise perduodami valstybinės žemės plotai, kuriuose nesuformuoti žemės sklypai, reikalingi identifikuoti perdavimo–priėmimo akte, nurodytame šio straipsnio 7 dalyje, nurodomi perdavimo–priėmimo akto priede. Suformavus naujus žemės sklypus, kurie patenka į priėmimo-perdavimo akto priede nurodytus valstybinės žemės plotus, priėmimo-perdavimo akto priedas tikslinamas Vyriausybės nustatyta tvarka. Papildoma administracinė našta savivaldybių patikėjimo teise valdomos žemės atžvilgiu. Nėra aišku kam toks tikslinimas yra reikalingas ir kokios tokio nepatikslinimo pasekmės. Papildomos biurokratijos būtų išvengiama numatant atitinkamos valstybinės žemės suteikimą valdyti patikėjimo teise savivaldybėms įstatyminiu pagrindu. Šias problemas siūlome spręsti koreguojant nuo 2023-05-01 įsigaliosiančios redakcijos 7 straipsnio 8 dalies nuostatas - savivaldybės – Patikėjimo teise perduodami valstybinės žemės plotai, kuriuose nesuformuoti žemės sklypai, reikalingi identifikuoti perdavimo–priėmimo akte, nurodytame šio straipsnio 8 dalyje, nurodomi perdavimo–priėmimo akto priede.</p>	<p>Neatsižvelgta. Valstybinė žemė savivaldybėms valdyti patikėjimo teise miestuose esančią žemę yra perduodama Vyriausybės nutarimu. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 10 straipsnio 5 dalimi patikėjimo teisė į perduodamą valstybės turtą atsiranda nuo turto perdavimo patikėjimo teisės subjektui (patikėtiniui) ir turto perdavimo–priėmimo akto pasirašymo.</p>

		Suformavus naujus žemės sklypus, kurie patenka į priėmimo-perdavimo akto priede nurodytus valstybinės žemės plotus, valstybinės žemės patikėtinis įregistruoja patikėjimo teisės į suformuotus valstybinės žemės sklypus Nekilnojamojo turto registre.	
56.	Lietuvos savivaldybių asociacijos 2022-03-31 raštas Nr. (18)-SD-206	Nuo 2023-05-01 įsigaliosiančios redakcijos 7 straipsnio 12 dalies nuostatos - Kai valstybinė žemė patikėjimo teise perduota valdyti savivaldybėms, tačiau yra reikalinga viešosios transporto infrastruktūros valdytojo veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose nustatytoms valstybinėms funkcijoms atlikti viešosios transporto infrastruktūros valdytojui, savivaldybei patikėjimo teise perduota valstybinė žemė perduodama Vyriausybės įgaliotai institucijai. Tokiu atveju viešosios transporto infrastruktūros valdytojas kreipiasi į Vyriausybės įgaliotą instituciją, nurodydamas valstybinės žemės, perduotos savivaldybei valdyti patikėjimo teise, poreikį viešosios transporto infrastruktūros valdytojo veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose nustatytoms valstybinėms funkcijoms atlikti, o Vyriausybės įgaliota institucija raštu apie tai informuoja savivaldybę ir pateikia Vyriausybei nutarimo dėl savivaldybės patikėjimo teisės pasibaigimo projektą. Vyriausybei priėmus nutarimą dėl savivaldybės patikėjimo teisės pasibaigimo, nuo šio nutarimo įsigaliojimo dienos valstybinės žemės patikėtinis laikoma Vyriausybės įgaliota institucija. Valstybinės žemės patikėjimo teisės perdavimo tvarką nustato Vyriausybė. Papildoma administracinė našta savivaldybių patikėjimo teise valdomos žemės atžvilgiu. Valstybinė žemės patikėjimo teise galėtų būti perduodama tiesiogiai viešosios transporto infrastruktūros valdytojui, pasirašant trišalį priėmimo-perdavimo aktą. Nuo 2023-05-01 įsigaliosiančios redakcijos 7 straipsnio 12 dalies nuostatas pakeisti - Kai valstybinė žemė patikėjimo teise valdoma savivaldybių, tačiau yra reikalinga viešosios transporto infrastruktūros valdytojo veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose nustatytoms valstybinėms funkcijoms atlikti viešosios transporto infrastruktūros valdytojui, savivaldybei patikėjimo teise perduota valstybinė žemė perduodama viešosios transporto infrastruktūros valdytojui. Tokiu atveju viešosios transporto infrastruktūros valdytojas kreipiasi į Vyriausybės įgaliotą instituciją, nurodydamas valstybinės žemės, perduotos savivaldybei valdyti	<p>Neatsižvelgta. Konstitucinis Teismas savo nutarimuose ne kartą pažymėjo, kad iš Konstitucijos 128 straipsnio 2 dalies nuostatos „valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo tvarką nustato įstatymas“, reiškia, kad įstatymuose turi būti <i>inter alia</i> nustatytos valstybės institucijos, turinčios teisę priimti sprendimus dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto perdavimo kitų subjektų nuosavybėn, ir šių institucijų įgaliojimai (Konstitucinio Teismo 2003 m. rugsėjo 30 d., 2005 m. rugpjūčio 23 d. nutarimai). Taigi pagal Konstitucinio Teismo suformuotą doktriną būtent valstybės, o ne savivaldybės institucijos turėtų teisę priimti sprendimus disponuojant valstybės turtu.</p> <p>Vadovaujantis Konstitucinio teismo suformuota doktrina savivaldybės negali sudaryti ir pasirašyti, t.y. būti turto priėmimo-perdavimo akto šalimi, nes joms nesuteikiama teise disponuoti patikėjimo teise valdoma valstybine žeme.</p>

		patikėjimo teise, poreikį viešosios transporto infrastruktūros valdytojo veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose nustatytoms valstybinėms funkcijoms atlikti, o Vyriausybės įgaliota institucija raštu apie tai informuoja savivaldybę ir pateikia Vyriausybei nutarimo dėl savivaldybės patikėjimo teisės pasibaigimo projektą. Vyriausybei priėmus nutarimą dėl savivaldybės patikėjimo teisės pasibaigimo, nuo šio nutarimo įsigaliojimo dienos valstybinės žemės patikėtinis laikomas viešosios transporto infrastruktūros valdytojas.	
57.	Lietuvos savivaldybių asociacijos 2022-03-31 raštas Nr. (18)-SD-206	Nuo 2023-05-01 įsigaliosiančios redakcijos 9 straipsnio 7 dalies nuostatos - Savivaldybės joms patikėjimo teise perduotus valstybinės žemės sklypus, kurie atitinka Vyriausybės nustatytus žemės sklypo ploto ir (ar) vertės kriterijus, gali išnuomoti tik gavusios Vyriausybės įgaliotos institucijos pritarimą. Kriterijus taikomus valstybinių žemės sklypų, patikėjimo teise perduotų valdyti savivaldybėms, nuomai nustato Vyriausybė. Kriterijai turi būti nustatomi įstatyminiu lygmeniu. Nėra aišku, ar šie kriterijai yra taikytini žemės sklypo nuomai aukciono ir ne aukciono tvarka. Nėra suprantama kokių pagrindų šiose procedūrose dalyvauja Vyriausybės įgaliotos institucija, jeigu teisė išnuomoti sklypus yra suteikiama įstatyminiu pagrindu. Tokiu atveju valstybinė institucija gauna veto teisę, kuri gali būti naudojama atsižvelgiant į politinį palankumą. Nuostatos yra ydingos korupcinių požiūriu. Sukuriamas biurokratinis aparatas, kuris yra visiškai nereikalingas bei netikslingas. Teisė nuomoti valstybinius žemės sklypus valdomus patikėjimo teise turi būti suteikiama įstatyminiu pagrindu, įskaitant ir atitinkamų kriterijų numatymą. Negali būti nustatomi papildomi apribojimai poįstatyminiu lygmeniu. Neturi būti suteikiama galimybė valstybinei institucijai vetuoti atitinkamus sprendimus dėl valstybinės žemės nuomos. Šias problemas siūlome spręsti atsisakant nuo 2023-05-01 įsigaliosiančios redakcijos 9 straipsnio 7 dalies nuostatų.	Neatsižvelgta. Savivaldybių, kaip valstybinės žemės patikėtinis planuojamos suteikti (išplėsti) patikėjimo teisės turinys skiriasi. Atitinkamai ŽĮ pakeitimo projekte numatomi saugikliai, suteikiantys galimybę prižiūrėti ar kontroliuoti savivaldybes kaip valstybinės žemės patikėtinis. Kiti valstybinės žemės patikėtiniai (viešosios transporto infrastruktūros valdytojas, Miškų įstatyme nustatyti subjektai) negali sudaryti patikėjimo teise valdomos valstybinės žemės nuomos sutarčių, negali suteikti jų panaudai ir kt., todėl jiems papildoma priežiūra ir kontrolė ŽĮ pakeitimo projekte nenumatoma.
58.	Lietuvos savivaldybių asociacijos 2022-03-31 raštas Nr. (18)-SD-206	Nuo 2023-05-01 įsigaliosiančios redakcijos 9 straipsnio 15 dalies nuostatos - Sprendimas nutraukti valstybinės žemės nuomos sutartį prieš terminą dėl statinių ar įrenginių nenaudojimo pagal Nekilnojamojo turto registre įregistruotą jų tiesioginę paskirtį priimamas, jeigu per nustatytą 2 metų laikotarpį valstybinės žemės nuomininkas nepašalina nustatytų žemės nuomos sutarties pažeidimų. Apie sprendimą dėl statinių	Neatsižvelgta. Palikta dabar galiojanti ŽĮ 9 straipsnio 15 dalies redakcija (Straipsnio dalies pakeitimas Nr. XIV-717, 2021-11-25, paskelbta TAR 2021-12-08, i. k. 2021-25446). Su pertvarkos tikslais nesusijusių pakeitimų neįtraukiame, nes atsižvelgiant į dėl subjekto pokyčio keičiamų įstatymų skaičių ir galimų pakeitimų apimtį, tai neproporcingai išplėstų derinančių institucijų sąrašą, reikalaujant plačios analizės ir kitų veiksmų, kurie apsunkintų sąlygas ir galimybes šiai

		<p>ar įrenginių nenaudojimo pagal Nekilnojamojo turto registre įregistruotą jų tiesioginę paskirtį turi būti informuojama savivaldybė. Priėmus sprendimą nutraukti valstybinės žemės nuomos sutartį arba jos nesudaryti dėl statinių ar įrenginių nenaudojimo pagal Nekilnojamojo turto registre įregistruotą jų tiesioginę paskirtį, kai tai neatitinka valstybinės žemės nuomos sutarties sudarymo sąlygų, Vyriausybės įgalios institucijos nustatyta tvarka valstybė išperka teisėtai pastatytus statinius ir įrenginius, atlygindama jų rinkos vertę, apskaičiuotą taikant Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme nustatytą individualų turto vertinimą, atsižvelgiant į esamą statinių ir įrenginių būklę. Kadangi reguliuojami teisiniai santykiai yra susiję su jautriu klausimu – kompensacija už pastatytus statinius, manytina, kad negalima patikėti tokios svarbos klausimą reglamentuoti ne Vyriausybės lygmens institucijai. Nuo 2023-05-01 įsigaliosiančios redakcijos 9 straipsnio 15 dalies nuostatas pakeisti - Sprendimas nutraukti valstybinės žemės nuomos sutartį prieš terminą dėl statinių ar įrenginių nenaudojimo pagal Nekilnojamojo turto registre įregistruotą jų tiesioginę paskirtį priimamas, jeigu per nustatytą 2 metų laikotarpį valstybinės žemės nuomininkas nepašalina nustatytų žemės nuomos sutarties pažeidimų. Apie sprendimą dėl statinių ar įrenginių nenaudojimo pagal Nekilnojamojo turto registre įregistruotą jų tiesioginę paskirtį turi būti informuojama savivaldybė. Priėmus sprendimą nutraukti valstybinės žemės nuomos sutartį arba jos nesudaryti dėl statinių ar įrenginių nenaudojimo pagal Nekilnojamojo turto registre įregistruotą jų tiesioginę paskirtį, kai tai neatitinka valstybinės žemės nuomos sutarties sudarymo sąlygų, Vyriausybės nustatyta tvarka valstybė išperka teisėtai pastatytus statinius ir įrenginius, atlygindama jų rinkos vertę, apskaičiuotą taikant Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme nustatytą individualų turto vertinimą, atsižvelgiant į esamą statinių ir įrenginių būklę.</p>	<p>pertvarkai įgyvendinti. Pirmajame pertvarkos etape atliekame pakeitimus, susijusius su pirmojo etapo pertvarkos tikslais.</p>
59.	Lietuvos savivaldybių asociacijos 2022-03-31 raštas Nr. (18)-SD-206	<p>Nuo 2023-05-01 įsigaliosiančios redakcijos 12 straipsnio nuostatos - Bendroji dalinė valstybės ir savivaldybių arba kitų asmenų žemės nuosavybė atsiranda teisės aktų nustatyta tvarka įsigijus iš valstybės ar valstybei įsigijus iš savivaldybių arba kitų asmenų statinio ar įrenginio užimto žemės sklypo arba vandens telkinio dalį, pagal įstatymus, reglamentuojančius piliečių</p>	<p>Neatsižvelgta. Skirtingi patikėtiniai išskiriami, nes tarp patikėtinių skiriasi patikėjimo teisės turinys.</p>

		<p>nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimą, atkūrus nuosavybės teises į pagal teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą suformuoto neužstatyto žemės sklypo dalį, taip pat kitais įstatymų nustatytais atvejais. Šiais atvejais valstybės vardu veikia ir bendraturčio teises į žemės sklypą įgyvendina Vyriausybės įgaliota institucija arba kitas valstybinės žemės patikėtinis, kuriam šio ar kitų įstatymų nustatyta tvarka perduota valstybei priklausanti bendrosios dalinės nuosavybės teise valdomo žemės sklypo dalis.“ Nėra suprantama kokių tikslų yra išskiriami skirtingi patikėtiniai. Siūlytina trumpinti formuluotes. Šias problemas siūlome spręsti koreguojant nuo 2023-05-01 įsigaliosiančios redakcijos 12 straipsnio nuostatas - Bendroji dalinė valstybės ir savivaldybių arba kitų asmenų žemės nuosavybė atsiranda teisės aktų nustatyta tvarka įsigijus iš valstybės ar valstybei įsigijus iš savivaldybių arba kitų asmenų statinio ar įrenginio užimto žemės sklypo arba vandens telkinio dalį, pagal įstatymus, reglamentuojančius piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimą, atkūrus nuosavybės teises į pagal teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą suformuoto neužstatyto žemės sklypo dalį, taip pat kitais įstatymų nustatytais atvejais. Šiais atvejais valstybės vardu veikia ir bendraturčio teises į žemės sklypą įgyvendina valstybinės žemės patikėtinis“</p>	
60.	Lietuvos savivaldybių asociacijos 2022-03-31 raštas Nr. (18)-SD-206	<p>Nuo 2023-05-01 įsigaliosiančios redakcijos 13 straipsnio 1 dalies nuostatos - Laisvos valstybinės žemės fondą šio įstatymo ir Vyriausybės nustatyta tvarka tvarko Vyriausybės įgaliota institucija ir kiti valstybinės žemės patikėtiniai, jiems perduotus valstybinės žemės sklypus ir valstybinės žemės plotus, kuriuose nesuformuoti žemės sklypai.“ Nėra suprantama kokių tikslų yra išskiriami skirtingi patikėtiniai. Siūlytina trumpinti formuluotes. Šias problemas siūlome spręsti koreguojant nuo 2023-05-01 įsigaliosiančios redakcijos 13 straipsnio 1 dalies nuostatas - Laisvos valstybinės žemės fondą šio įstatymo ir Vyriausybės nustatyta tvarka tvarko valstybinės žemės patikėtiniai.</p>	Neatsižvelgta. Skirtingi patikėtiniai išskiriami, nes tarp patikėtinių skiriasi patikėjimo teisės turinys.
61.	Lietuvos savivaldybių asociacijos 2022-03-31 raštas Nr. (18)-SD-206	<p>Nuo 2023-05-01 įsigaliosiančios redakcijos VII skyriaus nuostatos - Savivaldybių, kaip valstybinės žemės patikėtinių, priežiūra ir kontrolė. Nėra suprantama kodėl priežiūros ir kontrolės funkcijos yra numatomos tik savivaldybių atžvilgiu.</p>	Neatsižvelgta. Savivaldybių, kaip valstybinės žemės patikėtinių planuojamos suteikti (išplėsti) patikėjimo teisės turinys skiriasi. Kiti valstybinės žemės patikėtiniai (viešosios transporto infrastruktūros valdytojas, Miškų įstatyme nustatyti subjektai) negali sudaryti

		Priežiūra ir kontrolė privalo būti užtikrinama visų valstybinės žemės patikėtinių atžvilgiu, nediskriminuojant savivaldybių. Šias problemas siūlome spręsti koreguojant nuo 2023-05-01 įsigaliosiančios redakcijos VII skyriaus nuostatas taikant ir kitų patikėtinių atžvilgiu. Šis pasiūlymas atspindi korekcijose atliktose šios skyriaus nuostatose.	patikėjimo teise valdomos valstybinės žemės nuomos sutarčių, negali suteikti jų panaudai ir kt.
62.	Lietuvos savivaldybių asociacijos 2022-03-31 raštas Nr. (18)-SD-206	Nuo 2023-05-01 įsigaliosiančios redakcijos 35 ¹ straipsnio 2 dalies nuostatos - 2. Vyriausybė: 1) nustato valstybinės žemės nuomos, pardavimo ir perdavimo neatlygintinai naudotis (panaudos) taisykles, tvirtina pavyzdines sutarčių formas; 2) nustato savivaldybių, kaip valstybinės žemės patikėtinių, veiklos, susijusios su perduotos patikėjimo teise valstybinės žemės naudojimu, išorinio vertinimo taisykles; 3) atlieka kitas šio ir kitų įstatymų nustatytas funkcijas pagal kompetenciją. Nėra suprantama kodėl priežiūros ir kontrolės funkcijos yra numatomos tik savivaldybių atžvilgiu. Šios nuostatos galėtų būti perkeltamos į nuo 2023-05-01 įsigaliosiančios redakcijos 32 straipsnio 1 dalį.	Neatsižvelgta. Savivaldybių, kaip valstybinės žemės patikėtinių planuojamos suteikti (išplėsti) patikėjimo teisės turinys skiriasi. Kiti valstybinės žemės patikėtiniai (viešosios transporto infrastruktūros valdytojas, Miškų įstatyme nustatyti subjektai) negali sudaryti patikėjimo teise valdomos valstybinės žemės nuomos sutarčių, negali suteikti jų panaudai ir kt.
63.	Lietuvos savivaldybių asociacijos 2022-03-31 raštas Nr. (18)-SD-206	Nuo 2023-05-01 įsigaliosiančios redakcijos 35 ¹ straipsnio 3 dalies 2 punkto nuostatos - derina arba atsisako derinti savivaldybių administravimo subjektų sudaromus valstybinės žemės, perduotos naudoti patikėjimo teise, sandorius, kurių žemės ploto ir (ar) vertės kriterijai atitinka Vyriausybės nustatytus. Kriterijai turi būti nustatomi įstatyminiu lygmeniu. Neturi būti suteikiama galimybė valstybinei institucijai vetuoti atitinkamus sprendimus dėl valstybinės žemės nuomos. Šias problemas siūlome spręsti atsisakant nuo 2023-05-01 įsigaliosiančios redakcijos 35 ¹ straipsnio 3 dalies 2 punkto nuostatų.	Neatsižvelgta. Savivaldybių, kaip valstybinės žemės patikėtinių planuojamos suteikti (išplėsti) patikėjimo teisės turinys skiriasi. Atitinkamai ŽĮ pakeitimo projekte numatomi saugikliai, suteikiantys galimybę prižiūrėti ar kontroliuoti savivaldybes kaip valstybinės žemės patikėtinius. Kiti valstybinės žemės patikėtiniai (viešosios transporto infrastruktūros valdytojas, Miškų įstatyme nustatyti subjektai) negali sudaryti patikėjimo teise valdomos valstybinės žemės nuomos sutarčių, negali suteikti jų panaudai ir kt., todėl jiems papildoma priežiūra ir kontrolė ŽĮ pakeitimo projekte nenumatoma.
64.	Lietuvos savivaldybių asociacijos 2022-03-31 raštas Nr. (18)-SD-206	Nuo 2023-05-01 įsigaliosiančios redakcijos 35 ¹ straipsnio 7 dalies nuostatos - Jeigu savivaldybių administravimo subjektai priėmė administracinius sprendimus, susijusius su perduotos patikėjimo teise valstybinės žemės naudojimu, kuriais remiantis gali būti sudaromi viešąjį interesą pažeidžiantys sandoriai, arba jeigu savivaldybių administravimo subjektai priėmė administracinius sprendimus, susijusius su perduotos patikėjimo teise valstybinės žemės naudojimu, kurie gali pažeisti viešąjį interesą, Vyriausybės įgaliota institucija šio įstatymo 35 ² straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka savo nurodymu nutraukia	Neatsižvelgta. Savivaldybių, kaip valstybinės žemės patikėtinių planuojamos suteikti (išplėsti) patikėjimo teisės turinys skiriasi. Atitinkamai ŽĮ pakeitimo projekte numatomi saugikliai, suteikiantys galimybę prižiūrėti ar kontroliuoti savivaldybes kaip valstybinės žemės patikėtinius. Kiti valstybinės žemės patikėtiniai (viešosios transporto infrastruktūros valdytojas, Miškų įstatyme nustatyti subjektai) negali sudaryti patikėjimo teise valdomos valstybinės žemės nuomos sutarčių, negali suteikti jų panaudai ir kt., todėl jiems papildoma priežiūra ir kontrolė ŽĮ pakeitimo projekte nenumatoma.

		<p>tokių savivaldybių administravimo subjektų administracinių sprendimų vykdymą ir sandorių pasirašymą. Nesuprantama nuostatų logika. Siekiant įgyvendinti tokias teises turi būti neginčijamai konstatuotas sandorių ar administracinių sprendimų neteisėtumas. Šiomis nuostatomis suteikiama veto teisė nes ir nesimaterializavus jokioms pasekmėms, t.y. pakanka jokiais motyvais nepagrįstomis prielaidomis priimto sprendimo, kad būtų apribojamas įstatyminių teisių įgyvendinimas. Be to dubluojamos Vyriausybės atstovo funkcijos. Šias problemas siūlome spręsti atsisakant nuo 2023-05-01 įsigaliosiančios redakcijos 35¹ straipsnio 7 dalies nuostatų.</p>	
65.	Lietuvos savivaldybių asociacijos 2022-03-31 raštas Nr. (18)-SD-206	<p>Nuo 2023-05-01 įsigaliosiančios redakcijos 35² straipsnio 3 dalies nuostatos. Suteikiama veto teisė administracinių aktų priėmimo etape. Tai sudaro prielaidas blokuoti administracinius sprendimus faktiškai nesant jokių motyvų. Siekiant įgyvendinti tokias teises turi būti neginčijamai konstatuotas sandorių ar administracinių sprendimų neteisėtumas. Priešingu atveju yra numatoma galimybė naudotis teisėmis, net ir nesant tokių sandorių ar administracinių sprendimų neteisėtumui, prisidengiant nuostata galimai. Šiuo atveju dubliuojamos Vyriausybės atstovo funkcijos. Šias problemas siūlome spręsti koreguojant nuo 2023-05-01 įsigaliosiančios redakcijos 35² straipsnio 3 dalies nuostatų atsisakant. Teisės atlikti išankstinę administracinių aktų patikros funkciją savivaldybių atžvilgiu turi būti įgyvendinamos Vyriausybės atstovo. Tokią galimybę suteikia 35² straipsnio 7 dalies nuostatos.</p>	<p>Neatsižvelgta. Savivaldybių, kaip valstybinės žemės patikėtinių planuojamos suteikti (išplėsti) patikėjimo teisės turinys skiriasi. Atitinkamai ŽĮ pakeitimo projekte numatomi saugikliai, suteikiantys galimybę prižiūrėti ar kontroliuoti savivaldybes kaip valstybinės žemės patikėtinius. Kiti valstybinės žemės patikėtiniai (viešosios transporto infrastruktūros valdytojas, Miškų įstatyme nustatyti subjektai) negali sudaryti patikėjimo teise valdomos valstybinės žemės nuomos sutarčių, negali suteikti jų panaudai ir kt., todėl jiems papildoma priežiūra ir kontrolė ŽĮ pakeitimo projekte nenumatoma.</p>
66.	Lietuvos savivaldybių asociacijos 2022-03-31 raštas Nr. (18)-SD-206	<p>Nuo 2023-05-01 įsigaliosiančios redakcijos 35² straipsnio 5 dalies nuostatos: Nustačiusi, kad savivaldybės administravimo subjekto priimti administraciniai sprendimai ar veiksmai (neveikimas), susiję su perduotos patikėjimo teise valstybinės žemės naudojimu, galimai pažeidžia viešąjį interesą, Vyriausybės įgaliota institucija, nepasinaudojusi administracinio sprendimo vykdymo sustabdymo teise, tokius administracinius sprendimus ar veiksmus (neveikimą) skundžia teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo viešojo intereso pažeidimo paaiškėjimo dienos. Siekiant įgyvendinti tokias teises turi būti neginčijamai konstatuotas sandorių ar administracinių sprendimų neteisėtumas. Priešingu atveju yra numatoma galimybė naudotis teisėmis, net ir nesant tokių sandorių ar administracinių sprendimų</p>	<p>Neatsižvelgta. Savivaldybių, kaip valstybinės žemės patikėtinių planuojamos suteikti (išplėsti) patikėjimo teisės turinys skiriasi. Atitinkamai ŽĮ pakeitimo projekte numatomi saugikliai, suteikiantys galimybę prižiūrėti ar kontroliuoti savivaldybes kaip valstybinės žemės patikėtinius. Kiti valstybinės žemės patikėtiniai (viešosios transporto infrastruktūros valdytojas, Miškų įstatyme nustatyti subjektai) negali sudaryti patikėjimo teise valdomos valstybinės žemės nuomos sutarčių, negali suteikti jų panaudai ir kt., todėl jiems papildoma priežiūra ir kontrolė ŽĮ pakeitimo projekte nenumatoma.</p>

		neteisėtumui, prisidengiant nuostata galimai. Šiomis nuostatomis suteikiama veto teisė nes ir nesimaterializavus jokioms pasekmėms, t. y. pakanka jokiais motyvais nepagrįstomis prielaidomis priimto sprendimo, kad būtų apribojamas įstatyminių teisių įgyvendinimas. Šias problemas siūlome spręsti atsisakant nuo 2023-05-01 įsigaliosiančios redakcijos 35 ² straipsnio 5 dalies nuostatų.	
67.	Lietuvos savivaldybių asociacijos 2022-03-31 raštas Nr. (18)-SD-206	Nuo 2023-05-01 įsigaliosiančios redakcijos 35 ² straipsnio nuostatos – nėra nustatyta jokia atsakomybės už nepagrįstus sprendimų stabdymus. Straipsnyje nėra nurodyta kokia atsakomybė yra taikoma valstybės įgaliotai institucijai ir konkrečiam darbuotojui/tarnautojui, kurie priėmė nepagrįstą sprendimą dėl tariamo administracinių aktų/sandorių neteisėtumo. Priešingu atveju yra didinama korupcinė rizika. Siūlome nuo 2023-05-01 įsigaliosiančios redakcijos 35 ² straipsnį papildyti nuostatomis reglamentuojančiomis valstybės įgalios institucijos ir konkretaus darbuotojo/tarnautojo atsakomybę, jeigu jo teikiami pasiūlymai buvo nepagrįsti.	Neatsižvelgta. Institucija, kuri vykdys savivaldybių, kaip valstybinės žemės patikėtinių kontrolę, atsakys teisės aktų nustatyta tvarka pagal veiklos nuostatus ir kitus veiklą reguliuojančius teisės aktus. Institucijos darbuotojai, atsakys atitinkamai pagal Lietuvos Respublikos Valstybės tarnybos įstatymą arba Darbo kodeksą, todėl atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 7 punkte nustatytą teisėkūros aiškumo principą, reiškiantį, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas, papildomai nustatyti atsakomybes šiame ŽĮ skyriuje nereikalinga.
68.	Lietuvos savivaldybių asociacijos 2022-03-31 raštas Nr. (18)-SD-206	Pakeitimo įstatymo 30 straipsnio nuostatos - Visi iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos išduoti sutikimai, suderinimai, leidimai suteikti lieka galioti, bet ne ilgiau kaip iki 2023 m. gruodžio 31 d. Jeigu sandoris ar atitinkama procedūra, kuriai buvo išduotas sutikimas ar leidimas, nebuvo sudaryti ar neatlikti iki 2023 m. gruodžio 31 d., tokiu atveju suinteresuoti asmenys turi gauti naują sutikimą, leidimą, suderinimą iš Vyriausybės įgaliotos institucijos pagal kompetenciją. Nėra detalizuota kokius sutikimus ar leidimus yra turima omenyje. Nėra aišku kaip tokios nuostatos turėtų būti traktuojamos statybos leidimų, specialiųjų žemės naudojimo sąlygų ar panašiais atvejais. Negali būti atliekamas generalizuotas sistemos atnaujinimas, neanalizuojant konkrečių atvejų, susijusių su leidimų/sutikimų pagrindu vykdomomis administracinėmis procedūromis. Šias problemas siūlome spręsti koreguojant 30 straipsnio nuostatas, detalizuojant konkrečius leidimus, sutikimus arba administracines procedūras, kurių atžvilgiu yra taikytinos tokios nuostatos.	Neatsižvelgta. Nurodyta, jog „<...> nėra aišku, kokius sutikimus ar leidimus yra turima omenyje“, manome, jog aišku, kad kalbama apie procesus, kurie keisis nuo 2023-05-01, atitinkamai tam tikras funkcijas iki 2023-05-01 vykdžius NŽT, o po šios datos funkciją perduodant savivaldybėms, tai yra įvardinama, kaip bendri duomenys. Sutikimai suderinimai, leidimai susiję su funkcijų pasikeitimu, o atitinkamai ŽĮ pakeitimo projekte nurodoma „Jeigu sandoris ar atitinkama procedūra, kuriai buvo išduotas sutikimas ar leidimas, nebuvo sudaryti ar neatlikti iki 2023 m. gruodžio 31 d., tokiu atveju suinteresuoti asmenys turi gauti naują sutikimą, leidimą, suderinimą iš <u>institucijos pagal kompetenciją</u> .“
69.	Lietuvos savivaldybių asociacijos 2022-03-31 raštas Nr. (18)-SD-206	Pakeitimo įstatymo 33 straipsnio nuostatos - Nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gegužės 1 d. sudarytose, bet neįvykdytose sutartyse, susijusiose su valstybinės žemės sklypų naudojimu, ar iki 2023 m. sausio 1 d. sudarytose, bet	Neatsižvelgta. Valstybinė žemė savivaldybėms valdyti patikėjimo teise miestuose esančią žemę yra perduodama Vyriausybės nutarimu. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 10 straipsnio 5

		<p>nepakeistose ir neįvykdytose sutartyse, valstybinės žemės patikėtinio teisės ir pareigas perima atitinkamos savivaldybės, dėl Vyriausybės nutarimu perduotų valstybinės žemės sklypų perduotų naudoti patikėjimo teise, ar atitinkami kiti patikėtiniai, dėl valstybinių žemės sklypų, kurie patikėjimo teise neperduoti naudoti savivaldybėms. Nuostatos nesuderintos su kitomis įstatymo nuostatomis. Savivaldybės negali perimti valstybinės žemės jeigu tam nėra atitinkamo teisinio pagrindo – šiuo atveju Vyriausybės nutarimo. Toks nutarimas negalės būti priimtas iki 2023-05-01, nes tam nebus įstatyminio pagrindo. Todėl nėra suprantama kaip tokia sistema funkcionuoti. Todėl siūloma perdavimo Vyriausybės nutarimu atsisakyti. Šias problemas siūlome spręsti koreguojant 33 straipsnio nuostatas - Nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gegužės 1 d. sudarytose, bet neįvykdytose sutartyse, susijusiose su valstybinės žemės sklypų naudojimu, ar iki 2023 m. sausio 1 d. sudarytose, bet nepakeistose ir neįvykdytose sutartyse, valstybinės žemės patikėtinio teisės ir pareigas perima atitinkami valstybinės žemės patikėtiniai.</p>	<p>dalimi patikėjimo teisė į perduodamą valstybės turtą atsiranda nuo turto perdavimo patikėjimo teisės subjektui (patikėtiniui) ir turto perdavimo–priėmimo akto pasirašymo.</p>
70.	Lietuvos savivaldybių asociacijos 2022-04-15 el. laiškas	<p>Patikslinti ŽĮ 7 str. 2 dalį taip:</p> <p>„2. Valstybinė žemė, esanti kaimo gyvenamosiose vietovėsepatikėjimo teise valdoma Nacionalinės žemės tarnybos, perduodama savivaldybėms patikėjimo teise Vyriausybės nustatyta tvarka Nacionalinės žemės tarnybos vadovo sprendimu šioms reikmėms:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) viešosios paskirties rekreacijai ir poilsiui; b) viešojo naudojimo poilsio objektams; c) gatvėms ir vietiniams keliams; d) komunaliniams inžineriniams tinklams tiesti ir (ar) eksploatuoti; e) gyvenamiesiems namams statyti ir (ar) eksploatuoti; f) ūkinei komercinei veiklai; g) kapinių priežiūrai; h) piliakalnių ir kitų nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymui ir apsaugai; i) kitoms savarankiškosios savivaldybių funkcijoms vykdyti; j) valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms vykdyti.“ 	<p>Neatsižvelgta. Vertinant Žemės įstatymo projekto 2 straipsnio keičiamo įstatymo 7 straipsnio 2 dalį, pažymėtina, kad negali būti bendro pobūdžio su žemės sklypu nesusijusių reikmių, kurioms valstybinės žemės sklypas galėtų būti perduodamas savivaldybėms patikėjimo teise. Siekiant įgyvendinti Konstitucinio Teismo išaiškinimus, pagal kuriuos teismas aiškindamas konstitucinį teisinės valstybės principą, savo aktuose ne kartą yra konstatavęs, kad teisinio tikrumo, aiškumo imperatyvas suponuoja tam tikrus privalomus reikalavimus teisiniam reguliavimui: jis privalo būti aiškus ir darnus, teisės normos turi būti formuluojamos tiksliai, jose negali būti dviprasmybių (Konstitucinio Teismo 2003 m. gegužės 30 d., 2004 m. sausio 26 d., 2008 m. gruodžio 24 d., 2009 m. birželio 22 d. nutarimai, 2010 m. balandžio 20 d. sprendimas, 2010 m. gegužės 13 d. nutarimas), turėtų būti atisakyta neapibrėžtų reikmių, t. y. keičiamo įstatymo 7 straipsnio 2 dalies i ir j papunkčių, o kitas reikmes formuluoti analogiškai (taip pat), kaip yra jos nustatytos Žemės įstatymo projekto 1 straipsnyje.</p>
71.	Liudviko Ragauskio 2022-03-28 raštas	<p>Dėl 4 straipsnio 2 dalies</p> <p>Šioje dalyje nurodoma, kad „Privačios žemės valdymą,</p>	<p>Neatsižvelgta. Perteklinis patikslinimas, nes CK taikymą nustato pats CK, kartu, negalima vienareikšmiškai suvienodinti žemės disponavimo</p>

		<p>naudojimą ir disponavimą šia žeme reglamentuoja Civilinis kodeksas, šis ir kiti įstatymai.“, tačiau Civilinio kodekso 1.3. str. 2 d. nustatoma, kad prioritetas nustatant privačius teisinius santykius yra Civilinis kodeksas, jeigu jame nėra nurodoma į kitą teisės aktą, todėl kiti teisės šaltiniai inter alia ir šis Įstatymas galioja tiek kiek numato Civilinis kodeksas.</p> <p>Pasiūlymas – pakeisti redakciją į „Privačios žemės valdymą, naudojimą ir disponavimą šia žeme reglamentuoja Civilinis kodeksas ir šis ir kiti įstatymai įstatymas, tiek kiek neprieštarauja Civiliniam kodeksui.</p>	<p>pagal CK ir valdymo ir naudojimo apribojimų, taip pat ir perleidimo ypatumų pagal specialius įstatymus – kas yra viešosios teisės dalis. Civilinė privatinė teisė iš viso neturėtų „konkuruoti“ su viešąja teise, todėl nuoroda „tiek, kiek neprieštarauja Civiliam kodeksui“ yra netiksli ir ydinga.</p>
72..	Liudviko Ragauskio 2022-03-28 raštas	<p>Dėl 5 straipsnio 2 dalies</p> <p>Šioje dalyje išvardinami veiksmai, kas galima su valstybine žeme ir tai baigtinis sąrašas, nes nurodoma, kad kiti sandoriai dėl valstybinės žemės negali būti sudaromi, jeigu kiti įstatymai nenustato kitaip.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymo 10 str. yra nustatoma daiktinės teisės – užstatymo teisės „superficie“ apmokėjimo tvarka, tačiau šio Įstatymo 5 str. 2 d. nėra nurodyta, kad galima valstybės žeme disponuoti toje apimtyje, kai suteikiama užstatymo teisė „superficies“.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad šioje Įstatymo dalyje yra nurodyta, kad galima perduoti neatlygintinai naudotis, tačiau toks teisinis reguliavimas prieštarauja Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymui. Šio įstatymo 20 str. 9 d. nustato, kad visos sutarčių dėl valstybės turto perdavimo juridiniams ar fiziniams asmenims nuostatos, pagal kurias atimamos ar apribojamos valstybės teisės, nustatytos įstatymuose, negalioja. Valstybės teisės gali būti apribotos tik Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka ir pagrindais. Todėl darytina išvada, kad neatlygintinai valstybės turimą daiktinę teisę negalima perleisti privatiems asmenims.</p> <p>Pasiūlymas – pakeisti redakciją į „Valstybine žeme gali būti disponuojama ją perleidžiant nuosavybėn neatlygintinai, parduodant, išnuomojant ar perduodant neatlygintinai naudotis įstatymais nustatytais atvejais, sudarant sandorius dėl žemės užstatymo „superficies“, žemės konsolidacijos, žemės servitutų Civilinio kodekso, šio ir kitų įstatymų nustatyta tvarka. Kiti sandoriai dėl valstybinės žemės negali būti sudaromi, jeigu kiti</p>	<p>Neatsižvelgta. Su pertvarkos tikslais nesusijusių pakeitimų neįtraukiame, nes atsižvelgiant į dėl subjekto pokyčio keičiamų įstatymų skaičių ir galimų pakeitimų apimtį, tai neproporcingai išplėstų derinančių institucijų sąrašą, reikalautų plačios analizės ir kitų veiksmų, kurie apsunkintų sąlygas ir galimybes šiai pertvarkai įgyvendinti. Pirmajame pertvarkos etape atliekame pakeitimus, susijusius su pirmojo etapo pertvarkos tikslais.</p>

		įstatymai nenustato kitaip.“	
73.	Liudviko Ragauskio 2022-03-28 raštas	<p>Dėl 9 straipsnio 3 dalies</p> <p>Šioje dalyje nurodoma, kad žemės sklypas išnuomojamas laikiniams statiniams statyti ir eksploatuoti pagal Lietuvos Respublikos statybos įstatymo nustatytam tokių statinių naudojimo terminus, tačiau tai turi būti susiję su daiktine teise – užstatymo teise „superficies“, todėl būtina sąlyga nuomos terminui yra sandoris dėl užstatymo teisės. Tas pats liečia ir kitus atvejus, kai išnuomojamų statiniams ar įrenginiams eksploatuoti arba statyti ir eksploatuoti, nuomos terminas nustatomas atsižvelgiant į ekonomiškai pagrįstą statinio ar įrenginio naudojimo trukmę. Toks teisinis reguliavimas yra blanketinis ir netikslus bei neatitinkantis teisinio reguliavimo dėl statinių buvimo žemės sklypuose, kurie nėra nuosavybės objektai statinių statytojų ar savininkų.</p> <p>Pasiūlymas – pakeisti redakciją toje dalyje į „... Žemės sklypai laikiniams statiniams statyti ir eksploatuoti išnuomojami sandorio užstatymo teisės pagrindu ir terminui nustatytam šiame sandoryje, bet neilgiau, kaip Lietuvos Respublikos statybos įstatymo nustatytam tokių statinių naudojimo terminui. Visais kitais atvejais žemės sklypų, išnuomojamų statiniams ar įrenginiams eksploatuoti arba statyti ir eksploatuoti, nuomos terminas nustatomas atsižvelgiant į ekonomiškai pagrįstą statinio ar įrenginio naudojimo trukmę sandorį užstatymo teisei. Žemės nuomos termino nustatymo motyvai turi būti išdėstyti sprendime išnuomoti valstybinės žemės sklypą.“.</p>	<p>Neatsižvelgta. Su pertvarkos tikslais nesusijusių pakeitimų neįtraukiame, nes atsižvelgiant į dėl subjekto pokyčio keičiamų įstatymų skaičių ir galimų pakeitimų apimtį, tai neproporcingai išplėstų derinančių institucijų sąrašą, reikalaujant plačios analizės ir kitų veiksmų, kurie apsunkintų sąlygas ir galimybes šiai pertvarkai įgyvendinti. Pirmajame pertvarkos etape atliekame pakeitimus, susijusius su pirmojo etapo pertvarkos tikslais. NŽT atliekamų funkcijų teisinio reguliavimo analizę planuojama atlikti antrame pertvarkos etape.</p>
74.	Liudviko Ragauskio 2022-03-28 raštas	<p>Dėl 9 straipsnio 6 dalies 1 punkto</p> <p>Šioje dalyje nurodoma, kad valstybinė žemė išnuomojama be aukciono, jeigu ji užstatyta fiziniams ir juridiniams asmenims nuosavybės teise priklausančiais ar jų nuomojamais statiniais ar įrenginiais, tačiau visiškai nesusiejama su užstatymo teise. Taip pat teisiškai ydinga, kita sąlyga, kai žemės sklypai, užstatyti fizinių ar juridinių asmenų nuomojamais statiniais ar įrenginiais, išnuomojami tik šių statinių ar įrenginių nuomos terminui ir neiškeliamą sąlyga, kad statinių savininkai turėtų suteiktą užstatymo teisę.</p> <p>Pasiūlymas – pakeisti redakciją į „ji užstatyta fiziniams ir juridiniams asmenims nuosavybės teise priklausančiais ar jų nuomojamais statiniais ar įrenginiais (išskyrus laikinuosius statinius, inžinerinius tinklus ir neturinčius aiškios funkcinės</p>	<p>Neatsižvelgta. Su pertvarkos tikslais nesusijusių pakeitimų neįtraukiame, nes atsižvelgiant į dėl subjekto pokyčio keičiamų įstatymų skaičių ir galimų pakeitimų apimtį, tai neproporcingai išplėstų derinančių institucijų sąrašą, reikalaujant plačios analizės ir kitų veiksmų, kurie apsunkintų sąlygas ir galimybes šiai pertvarkai įgyvendinti. Pirmajame pertvarkos etape atliekame pakeitimus, susijusius su pirmojo etapo pertvarkos tikslais. NŽT atliekamų funkcijų teisinio reguliavimo analizę planuojama atlikti antrame pertvarkos etape.</p>

		<p>priklausomybės ar apibrėžto naudojimo arba ūkinės veiklos pobūdžio statinius, kurie tarnauja pagrindiniam statiniui ar įrenginiui arba jo priklausiniui) ir yra suteikta daiktinė teisė – užstatymo teisė „superficies“. Žemės sklypai, užstatyti fizinių ar juridinių asmenų nuomojamais statiniais ar įrenginiais, išnuomojami tik šių statinių ar įrenginių nuomos terminui, kai šių statinių ar įrenginių savininkams yra suteikta daiktinė teisė – užstatymo teisė „superficies“. Žemės sklypai išnuomojami teritorijų planavimo dokumentuose ar žemės valdos projektuose nustatyto dydžio, kuris būtinas statiniams ar įrenginiams eksploatuoti pagal Nekilnojamojo turto kadastrę įrašytą jų tiesioginę paskirtį;“</p>	
75.	Liudviko Ragauskio 2022-03-28 raštas	<p><i>Dėl 10 straipsnio</i> Manau, kad šis straipsnis turi būti peržiūrėtas ir atsižvelgiant į teisinį reguliavimą nustatytą Civilinio kodekso IX skyrių <i>Užstatymo teisė (superficies)</i> ir Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymą.</p>	<p>Neatsižvelgta. Su pertvarkos tikslais nesusijusių pakeitimų neįtraukiame, nes atsižvelgiant į dėl subjekto pokyčio keičiamų įstatymų skaičių ir galimų pakeitimų apimtį, tai neproporcingai išplėstų derinančių institucijų sąrašą, reikalautų plačios analizės ir kitų veiksmų, kurie apsunkintų sąlygas ir galimybes šiai pertvarkai įgyvendinti. Pirmajame pertvarkos etape atliekame pakeitimus, susijusius su pirmojo etapo pertvarkos tikslais.</p>
76.	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2022-04-14 raštas Nr. 1D-2091	<p>Įstatymo projekto 1 straipsniu dėstomo nauja redakcija Lietuvos Respublikos žemės įstatymo (toliau – ŽĮP) 22 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad „administraciniu aktu servitutus nustato Aplinkos ministerijos įgaliotos institucijos vadovo sprendimu“. To paties straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad „sprendimas nustatyti servitutą gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka“. Atkreipiame dėmesį į Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnį, kuriame nustatyta, kad asmuo turi teisę apskųsti viešojo administravimo subjekto priimtą administracinį sprendimą arba veiksmą (neveikimą), taip pat viešojo administravimo subjekto vilkinimą atlikti jo kompetencijai priskirtus veiksmus šio įstatymo nustatyta tvarka tam pačiam viešojo administravimo subjektui arba aukštesniam pagal pavaldumą viešojo administravimo subjektui, arba kitų įstatymų, reglamentuojančių ginčų, kylančių iš administracinių teisinių santykių, nagrinėjimą, nustatyta tvarka išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijai, arba administraciniam teismui. Atsižvengdami į šią Viešojo administravimo įstatymo nuostatą, siūlytume įvertinti galimybę</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. ŽĮP 22 straipsnio 5 dalyje numatytas 10 dienų terminas, per kurį turi būti išsiunčiamas sprendimas dėl servituto nustatymo sutrumpintas ir nurodoma 5 darbo dienos. Pasiūlymas „<...> išplėsti subjektų, kuriems gali būti apskundžiami Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos įgaliotos institucijos vadovo administraciniai sprendimai nustatyti servitutus, sąrašą“ neaktualus, nes nuostata dėl apskundimo panaikinta pagal Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos rašte nurodytas rekomendacijas (2022-03-31 raštas Nr. 22-3242).</p>

		<p>išplėsti subjektų, kuriems gali būti apskundžiami Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos įgaliotos institucijos vadovo administraciniai sprendimai nustatyti servitutus, sąrašą.</p> <p>Šiuo aspektu siūlytume peržiūrėti ir kitas su administracinių sprendimų apskundimu susijusias ŽIP nuostatas (pvz., 42 straipsnio 6 dalį).</p> <p>Taip pat, atsižvelgdami į Viešojo administravimo įstatymo 13 straipsnio 1 dalį, kurioje nustatyta, kad asmeniui, pateikusiam prašymą, ar asmeniui, dėl kurio galimai pažeistų teisių ir teisėtų interesų yra pradėta administracinė procedūra, taip pat <i>asmenims, kuriems administracinis sprendimas turi tiesioginį poveikį, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo administracinio sprendimo priėmimo dienos raštu pranešama apie priimtą administracinį sprendimą</i>, nuostatas, siūlytume įvertinti galimybę sutrumpinti ŽIP 22 straipsnio 5 dalyje numatytą 10 dienų terminą, per kurį turi būti išsiunčiamas sprendimas dėl servituto nustatymo.</p>	
77.	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2022-04-14 raštas Nr. 1D-2091	Atsižvelgdami į Viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnio 5 dalies nuostatas, siūlome ŽIP tekste vietoj formuluotės „administracinis aktas“ vartoti formuluotę „administracinis sprendimas“.	Neatsižvelgta. Vadovaujantis LR CK 4.124 straipsnio 1 dalimi, servitutą gali nustatyti įstatymai, sandoriai ir teismo sprendimas, o įstatymo numatytais atvejais – administracinis aktas. Atsižvelgiant į tai, jog nuostata LR CK sąvoka „administracinis aktas“ nepasikeitusi, patikslinimas ŽIP pakeitimo projekte neatliktas.
78.	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2022-04-14 raštas Nr. 1D-2091	Remdamiesi Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 2 priede pateiktu formuluotės „valstybės politikos įgyvendinimas“ išaiškinimu ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2007 m. sausio 18 d. įsakymo Nr. 1V-153 (2020 m. gegužės 19 d. įsakymo Nr. 1V-478 redakcija) 3 punktu, siūlome atsisakyti ŽIP 32 straipsnio 3 dalies 1 punkto kaip perteklinio.	Neatsižvelgta. Nuostata nevertinama kaip perteklinė ir ŽIP pakeitimo projekte palikta.
79.	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2022-04-14 raštas Nr. 1D-2091	<i>Dėl Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo Nr. XII-459 2, 3 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto.</i> Šio projekto 1 straipsnyje, kuriuo keičiama Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo 2 straipsnio 4 dalis, numatoma <i>teritorijų planavimo valstybinės priežiūros institucijų pareigūnams</i> be Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos valstybės tarnautojų priskirti ir šios inspekcijos <i>darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis</i> , įgaliotus atlikti šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytas teritorijų planavimo valstybinės priežiūros funkcijas.	Neatsižvelgta. Su pertvarkos tikslais nesusijusių pakeitimų neįtraukiame, nes atsižvelgiant į dėl subjekto pokyčio keičiamų įstatymų skaičių ir galimų pakeitimų apimtį, tai neproporcingai išplėstų derinančių institucijų sąrašą, reikalautų plačios analizės ir kitų veiksmų, kurie apsunkintų sąlygas ir galimybes šiai pertvarkai įgyvendinti. Pirmajame pertvarkos etape atliekame pakeitimus, susijusius su pirmojo etapo pertvarkos tikslais. Išsamesnė teisinio reguliavimo analizė planuojama atlikti antrame pertvarkos etape.

		<p>Atkreipiame dėmesį į tai, kad teritorijų planavimo valstybinė priežiūra patenka į Viešojo administravimo įstatymo 6 straipsnio 4 punkte nurodytą teisės aktų ir administracinių sprendimų įgyvendinimo ir laikymosi priežiūros sritį, t. y. funkcijos atliekamos šioje srityje (išskyrus ūkinio ir (ar) techninio pobūdžio funkcijas) yra laikomos viešuoju administravimu. Pagal Valstybės tarnybos įstatymo 2 straipsnio 8 ir 11 dalių nuostatas, viešojo administravimo funkcijos valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose gali būti pavedamos pagal pareigybės tik valstybės tarnautojams.</p> <p>Atsižvelgdami į tai, kas buvo įvardyta, siūlome tikslinti Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo 2 straipsnio 4 dalies nuostatas. Kartu siūlome įvertinti ir tai, ar analogiška pastaba negalėtų būti taikoma ir 2 straipsnio 4 dalyje minimai Aplinkos ministerijos įgaliotai institucijai.</p>	
80.	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2022-03-31 raštas Nr. 22-3242	<p>Papildyti sąvoka „žemėtvarka“, antraip nebus aiški 6 dalyje apibrėžta sąvoka „žemės konsolidacija“ bei kiti ŽĮ vartojami terminai ir formuluotės.</p>	<p>Neatsižvelgta. Su pertvarkos tikslais nesusijusių pakeitimų neįtraukiame, nes atsižvelgiant į dėl subjekto pokyčio keičiamų įstatymų skaičių ir galimų pakeitimų apimtį, tai neproporcingai išplėstų derinančių institucijų sąrašą, reikalautų plačios analizės ir kitų veiksmų, kurie apsunkintų sąlygas ir galimybes šiai pertvarkai įgyvendinti. Pirmajame pertvarkos etape atliekame pakeitimus, susijusius su pirmojo etapo pertvarkos tikslais. Išsamesnė teisinio reguliavimo analizė planuojama atlikti antrame pertvarkos etape.</p>
81.	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2022-03-31 raštas Nr. 22-3242	<p>Patikslinti 9 dalyje pateiktą sąvoką „žemės paėmimas visuomenės poreikiams“, atsisakant perteklinių žodžių ir įtraukiant svarbiausius šio proceso elementus, nurodytus Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2001 m. balandžio 2 d. nutarime, ir apibrėžti, pavyzdžiui, kaip žemės išpirkimą iš žemės savininkų teisingai už ją atlyginant, kai ši žemė yra būtina konkrečioms ir aiškiai išreikštiems visuomenės poreikiams, kurie kitaip negalėtų būti patenkinti.</p>	<p>Neatsižvelgta. Su pertvarkos tikslais nesusijusių pakeitimų neįtraukiame, nes atsižvelgiant į dėl subjekto pokyčio keičiamų įstatymų skaičių ir galimų pakeitimų apimtį, tai neproporcingai išplėstų derinančių institucijų sąrašą, reikalautų plačios analizės ir kitų veiksmų, kurie apsunkintų sąlygas ir galimybes šiai pertvarkai įgyvendinti. Pirmajame pertvarkos etape atliekame pakeitimus, susijusius su pirmojo etapo pertvarkos tikslais. Išsamesnė teisinio reguliavimo analizė planuojama atlikti antrame pertvarkos etape.</p>
82.	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2022-03-31 raštas Nr. 22-3242	<p><...> dalyje pateiktoje sąvokoje „žemės sklypo riba“ vartojamas terminas „nuolatiniai kraštovaizdžio elementai“ nėra apibrėžtas nei ŽĮ, nei kituose įstatymuose.</p>	<p>Neatsižvelgta. Su pertvarkos tikslais nesusijusių pakeitimų neįtraukiame, nes atsižvelgiant į dėl subjekto pokyčio keičiamų įstatymų skaičių ir galimų pakeitimų apimtį, tai neproporcingai išplėstų derinančių institucijų sąrašą, reikalautų plačios analizės ir kitų veiksmų, kurie apsunkintų sąlygas ir galimybes šiai pertvarkai įgyvendinti. Pirmajame pertvarkos etape atliekame pakeitimus, susijusius su pirmojo etapo pertvarkos tikslais. Išsamesnė teisinio reguliavimo analizė planuojama atlikti antrame pertvarkos etape.</p>

83.	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2022-03-31 raštas Nr. 22-3242	Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Konstitucijos 128 straipsnio 2 dalį, numatančią, kad valstybinio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo tvarką nustato įstatymas, ŽĮ projektu keičiamo ŽĮ 9 straipsnio 4 dalį siūlytume papildyti, nurodant, kokiais atvejais ir kokiam terminui pratęsiama valstybinės žemės nuomos sutartis.	Neatsižvelgta. Su pertvarkos tikslais nesusijusių pakeitimų neįtraukiame, nes atsižvelgiant į dėl subjekto pokyčio keičiamų įstatymų skaičių ir galimų pakeitimų apimtį, tai neproporcingai išplėstų derinančių institucijų sąrašą, reikalautų plačios analizės ir kitų veiksmų, kurie apsunkintų sąlygas ir galimybes šiai pertvarkai įgyvendinti. Pirmajame pertvarkos etape atliekame pakeitimus, susijusius su pirmojo etapo pertvarkos tikslais. Išsamesnė teisinio reguliavimo analizė planuojama atlikti antrame pertvarkos etape.
84.	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2022-03-31 raštas Nr. 22-3242	ŽĮ projektu keičiamo ŽĮ 22 straipsnio 8 dalies pabaigoje siūlytume nurodyti konkrečius įstatymus, kurie numato išimtį taisyklei, kad vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatyto servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui dydis apskaičiuojamas Vyriausybės nustatyta tvarka, arba atsisakyti nuorodos į kitus įstatymus.	Neatsižvelgta. Su pertvarkos tikslais nesusijusių pakeitimų neįtraukiame, nes atsižvelgiant į dėl subjekto pokyčio keičiamų įstatymų skaičių ir galimų pakeitimų apimtį, tai neproporcingai išplėstų derinančių institucijų sąrašą, reikalautų plačios analizės ir kitų veiksmų, kurie apsunkintų sąlygas ir galimybes šiai pertvarkai įgyvendinti. Pirmajame pertvarkos etape atliekame pakeitimus, susijusius su pirmojo etapo pertvarkos tikslais. Išsamesnė teisinio reguliavimo analizė planuojama atlikti antrame pertvarkos etape.
85.	Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos 2022-04-05 raštas Nr. S2-727	Siekiant suderinti Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 13 straipsnio 2 dalies ir 17 straipsnio nuostatas su Žemės įstatymo nuostatomis, prašome patikslinti Žemės įstatymo projekto 27 straipsnį ir jį išdėstyti taip: „27 straipsnis. Konservacinės paskirties žemė 1. Konservacinės paskirties žemei priskiriami: 1) rezervatai ir rezervatinės apyrbės, sudarantys tiek savarankiškas saugomas teritorijas, tiek esančias valstybinių parkų ar biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijų rezervatinių zonų sudėtyje; 2) valstybės ir savivaldybių saugomų gamtos paveldo objektų, saugomų kultūros paveldo objektų, kuriems taikomas rezervinis režimas ir kitų moksliniam pažinimui saugomų kultūros paveldo objektų neištirtų teritorijų ar jų dalių žemės sklypai, kuriuose draudžiama ūkinė veikla, nesusijusi su šių objektų ir jais užimtų teritorijų specialia priežiūra, tvarkymu ir apsauga. 3) neveikiančios (senosios) kapinės. 2. Konservacinės paskirties žemei priskiriami žemės sklypai pagal teritorijų planavimo dokumentuose ar žemės valdos projektuose nustatytą naudojimo būdą skirstomi į: 1) gamtos paveldo objektų, gamtinių rezervatų ir rezervatinių apyrbų žemės sklypus; 2) saugomų kultūros paveldo objektų ir kultūrinių rezervatų žemės sklypus;	Neatsižvelgta. Su pertvarkos tikslais nesusijusių pakeitimų neįtraukiame, nes atsižvelgiant į dėl subjekto pokyčio keičiamų įstatymų skaičių ir galimų pakeitimų apimtį, tai neproporcingai išplėstų derinančių institucijų sąrašą, reikalautų plačios analizės ir kitų veiksmų, kurie apsunkintų sąlygas ir galimybes šiai pertvarkai įgyvendinti. Pirmajame pertvarkos etape atliekame pakeitimus, susijusius su pirmojo etapo pertvarkos tikslais. Išsamesnė teisinio reguliavimo analizė planuojama atlikti antrame pertvarkos etape.

		<p>3) neveikiančių (senųjų) kapinių žemės sklypus.</p> <p>3. Konservacinės paskirties žemės naudojimo tvarką ir apsaugą reglamentuoja Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas ir kiti įstatymai.“</p>	
--	--	---	--